

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ZA GODINU KOJA SE
ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2015. GODINE**

SADRŽAJ

	Strana
Mišljenje nezavisnog revizora	1 - 2
Bilans uspjeha	3
Bilans stanja	4
Izvještaj o promjenama na kapitalu	5
Bilans tokova gotovine	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 - 66

Building a better
working world

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Fra Andjela Zvizdovića 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel. +387 33 296 308
Fax. +387 33 296 309
www.ey.com

ID: 4201625380006
PDV: 201625380006

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA NOVE BANKE A.D. BANJA LUKA

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Nove Banke a.d., Banja Luka (u daljem tekstu: "Banika") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva Banke za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i pravilnicima Ministarstva Republike Srpske koji regulišu prezentaciju finansijskih izvještaja za banke i druge finansijske organizacije, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjuvanjima u finansijskim izvještajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare ili greške. Vršeći procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Building a better
working world

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Pra Andela Zvizdevića 1
71000
Sarajevo

Tel: +387 33 296 307
Fax: +387 33 296 309
www.ey.com

ID: 4201625380006
PDV: 201625380006

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2015. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu za Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i pravilnicima Ministarstva Republike Srpske koji regulišu prezentaciju finansijskih izvještaja za banke i druge finansijske organizacije.

U Sarajevu, 25. februar 2016. godine

Stephen Fish
Ernst & Young d.o.o. Sarajevo

Maja Hafizović
Ovlašćeni revizor

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

**BILANS USPJEHA - IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU U PERIODU
OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2015. GODINE**

	Napomena	2015.	2014.
		<i>KM hiljada</i>	<i>KM hiljada</i>
Prihodi od kamata	3	85.650	82.161
Rashodi od kamata	3	(40.420)	(40.976)
Neto prihodi od kamata		45.230	41.185
Prihodi od naknada i provizija	4	31.546	30.536
Rashodi od naknada i provizija	4	(7.349)	(6.235)
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija		24.197	24.301
Dobitak iz poslova finansiranja		69.427	65.486
Prihodi iz operativnog poslovanja	5	25.814	32.948
Rashodi iz operativnog poslovanja	5	(83.754)	(88.427)
Gubitak iz operativnog poslovanja		(57.940)	(55.479)
Ostali prihodi	6	4.169	2.931
Ostali rashodi	6	(5.905)	(3.583)
Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda		(1.736)	(652)
Poslovni dobitak		9.751	9.355
Prihodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza	7	11.711	8.200
Rashodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza	7	(7.683)	(4.200)
Dobitak po osnovu promjene vrijednosti imovine i obaveza		4.028	4.000
Dobitak prije oporezivanja		13.779	13.355
Porez na dobit	8	(1.709)	(1.929)
Neto dobitak		12.070	11.426
Zarada po akciji	9	0,116	0,121

Banja Luka, 25. februar 2016. godine

U ime Nove banke a.d. Banja Luka

Dr Milan Radović
Direktor

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

**BILANS STANJA - IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. DECEMBRA 2015. GODINE**

	Napomena	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
AKTIVA			
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	10	53.366	83.803
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	11	117.851	150.794
Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja	12	6.075	6.870
Dati krediti i depoziti	13	1.189.769	1.128.923
Hartije od vrijednosti	14	90.578	55.030
Ostali plasmani i AVR	15	98.845	108.553
Zalihe	16	19.645	14.827
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	17	48.333	42.246
Nematerijalna sredstva	18	3.893	3.703
Odložena poreska sredstva		93	-
Poslovna aktiva		1.628.448	1.594.749
Vanbilansna aktiva	23	322.463	315.374
UKUPNA AKTIVA		1.950.911	1.910.123
PASIVA			
Obaveze			
Obaveze po osnovu depozita i kredita	19	1.420.527	1.402.017
Obaveze za kamatu i naknadu	20	97	74
Ostale obaveze i PVR	21	72.388	68.287
Ukupno obaveze		1.493.012	1.470.378
Kapital			
Akcijski kapital		104.205	94.435
Emisiona premija		8.070	8.070
Rezerve iz dobiti		6.816	6.245
Posebne rezerve za procijenjene gubitke		4.274	4.274
Revalorizacione rezerve		-	(80)
Dobitak		12.071	11.427
Ukupan kapital		135.436	124.371
Poslovna pasiva		1.628.448	1.594.749
Vanbilansna pasiva	23	322.463	315.374
UKUPNA PASIVA		1.950.911	1.910.123

Banja Luka, 25. februar 2016. godine

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA PERIOD KOJI SE ZAVRŠAVA NA DAN 31. DECEMBRA 2015. GODINE

KM hiljada	Akcijski kapital - obične akcije	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Nerasporedena dobit	Posebne rezerve za kreditne gubitke	Revalorizacione rezerve	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2014. godine	85.785	8.070	5.739	10.118	4.274	(80)	113.906
Emisija akcija (XVIII) po osnovu raspodjele dobiti	8.650	-	-	(8.650)	-	-	-
Prenos na zakonske rezerve po osnovu raspodjele dobiti	-	-	506	(506)	-	-	-
Izdvajanje za poreske obaveze akcionarima	-	-	-	(961)	-	-	(961)
Dobit perioda	-	-	-	11.426	-	-	11.426
Stanje na dan 31.12.2014. godine	94.435	8.070	6.245	11.427	4.274	(80)	124.371
Stanje na dan 01.01.2015. godine	94.435	8.070	6.245	11.427	4.274	(80)	124.371
Emisija akcija (XIX) po osnovu raspodjele dobiti	9.770	-	-	(9.770)	-	-	-
Prenos na zakonske rezerve po osnovu raspodjele dobiti	-	-	571	(571)	-	-	-
Ukidanje revalorizacionih rezervi po osnovu promjene vrijednosti hartija	-	-	-	-	-	80	80
Izdvajanje za poreske obaveze akcionarima	-	-	-	(1.085)	-	-	(1.085)
Dobit perioda	-	-	-	12.070	-	-	12.070
Stanje na dan 31.12.2015. godine	104.205	8.070	6.816	12.071	4.274	-	135.436

Banja Luka, 25. februar 2016. godine

BILANS TOKOVA GOTOVINE - IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA PERIOD
OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2015. GODINE

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Primici kamata, naknada i provizija po kreditima i poslovima lizinga	115.622	112.439
Isplate kamata	(31.156)	(42.329)
Naplate po kreditima koji su ranije bili otpisani (glavnica i kamata)	1.969	1.028
Novčane isplate zaposlenima i dobavljačima	(61.022)	(52.719)
Novčane pozajmice i krediti dati klijentima i naplate istih	(55.016)	(124.605)
Depoziti klijenata	48.353	132.759
Plaćeni porez na dobit	(2.304)	(1.445)
Neto novčana sredstva iz poslovnih aktivnosti	16.446	25.128
Novčani tokovi iz aktivnosti investiranja		
Kratkoročni plasmani finansijskim institucijama	14	300
Primici dividendi	46	36
Naplativi dospjeli vrijednosni papiri koji se drže do dospijeća	-	41
Kupovina nematerijalne aktive	(1.017)	(1.332)
Kupovina materijalne aktive	(10.262)	(13.425)
Kupovina (prodaja) drugih ulaganja	(33.983)	19.130
Neto novčana sredstva iz aktivnosti investiranja	(45.202)	4.750
Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja		
Uzete (povrat) pozajmice, neto (kreditne linije i subordinirani dug)	(38.539)	(19.402)
Isplata dividendi	(664)	(818)
Neto novčana sredstva iz aktivnosti finansiranja	(39.203)	(20.220)
Neto (smanjenje) / porast novčanih sredstava i novčanih ekvivalenta	(67.959)	9.658
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na početku perioda	222.971	210.601
Efekti promjene deviznih kurseva novčanih sredstava i novčanih ekvivalenta	4.942	2.712
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na kraju perioda	159.954	222.971
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na kraju perioda čine:		
	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Blagajna u domaćoj valuti (Napomena 10)	13.748	12.476
Blagajna u stranoj valuti (Napomena 10)	21.012	17.049
Žiro račun poslovne jedinice (Napomena 10)	1.377	1.212
Devizni računi kod ino banaka (Napomena 10)	5.923	41.410
Čekovi u stranoj valuti (Napomena 10)	43	30
Sredstva kod Centralne banke BiH (Napomena 11)	117.851	150.794
Ukupno	159.954	222.971

Banja Luka, 25. februar 2016. godine

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Nova Banka a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: „Banka“) je osnovana u oktobru 1992. godine i upisana u sudske registre rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini br. Fi-292/92, pod nazivom Eksim banka a.d. Bijeljina. Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini br. Fi-352/94 iz jula 1994. godine izvršena je promjena naziva Banke u Eksport-import Banka a.d. Bijeljina, dok je Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini br. Fi-598/99 od 17. juna 1999. godine izvršen upis promjene naziva Banke u Nova banka a.d. Bijeljina. Banka je u 2007. godini Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci promjenila sjedište i posluje pod nazivom Nova banka a.d. Banja Luka.

U decembru 2002. godine, Skupština Banke je donijela odluku o statusnoj promjeni pripajanja Agroprom Banke a.d. Banja Luka, a od 1. januara 2003. godine Agroprom Banka a.d. Banja Luka posluje u sastavu Banke.

Na dan 31. decembra 2015. godine najveće učešće u akcionarskom kapitalu Banke ima Adriatic Fund B.V sa 14,80% (31. decembra 2014. godine: Adriatic Fund B.V. 35,72%). Tokom 2015. godine Adriatic Fund B.V je prodao dio svog učešća u kapitalu drugim akcionarima Banke.

Banka je registrovana u Republici Srpskoj za obavljanje svih bankarskih poslova: depozitne poslove, kreditne poslove, garancijske poslove, poslove sa efektivom, devizne i mjenjačke poslove, emisione i depo-poslove, poslove platnog prometa, poslove posredovanja u trgovini hartijama od vrijednosti, kupovinu i naplatu potraživanja i druge bankarske i finansijske poslove u skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske.

Sjedište Banke je u ulici Kralja Alfonsa XIII broj 37 A, Banja Luka.

Banka posluje preko Centrale sa sjedištem u Banjoj Luci i dvanaest filijala koje su locirane u Bijeljini, Banjoj Luci, Istočnom Sarajevu, Zvorniku, Brčkom, Trebinju, Doboju, Sarajevu, Tuzli, Mostaru, Foči i Prijedoru i posebnog organizacionog dijela za trgovanje hartijama od vrijednosti - Broker Nova.

Poslovi Banke podjeljeni su po sektorima, samostalnim odjeljenjima i odjeljenjima.

Na dan 31. decembra 2015. godine Banka je imala 670 radnika (31. decembra 2014. godine: 634 radnika).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke na dan 31. decembar 2015. godine sastavljeni su u skladu sa važećim propisima Republike Srpske (RS) zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni Glasnik Republike Srpske“ br. 36/2009, 52/2011i 94/2015), Zakonu o bankama Republike Srpske, regulativi Agencije za bankarstvo Republike Srpske, propisima Centralne banke Bosne i Hercegovine i ostalim propisima u Republici Srpskoj, koji regulišu poslovanje banaka i finansijsko izvještavanje.

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske u Republici Srpskoj se primjenjuju Međunarodni računovodstveni standardi (MRS) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) koji su prevedeni na srpski jezik od strane ovlašćenog računovodstvenog tijela.

Savez računovođa i revizora Republike Srpske kao ovlašteno računovodstveno tijelo, objavio je da su u primjeni u Republici Srpskoj MRS i MSFI objavljeni do 01. januara 2009. godine, a koji su objavljeni i prevedeni na srpski jezik od strane Saveza računovođa i revizora Srbije. Zbog toga, ovi finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja.

Finansijski izvještaji Banke za 2015. godinu prikazani su u formatu propisanom Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima bilans stanja i bilans uspjeha za banke i druge finansijske organizacije i Pravilnikom o obrascu i sadržini pozicija u obrascu bilans tokova gotovine za banke i druge finansijske organizacije.

Banka je u sastavljanju prezentovanih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 2.3., zasnovane na računovodstvenim propisima i podzakonskim aktima Republike Srpske, regulativi Agencije za bankarstvo Republike Srpske i poreskim propisima Republike Srpske.

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za hartije od vrijednosti kojima se trguje i hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, koje su vrijednovane po tržišnoj vrijednosti. Finansijski izvještaji su prezentovani u Konvertibilnim Markama Bosne i Hercegovine (KM), a sve iskazane numeričke vrijednosti prikazane su u hiljadama, osim ako nije drugačije navedeno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.2. Značajna računovodstvena rasuđivanja i procjene

U procesu primjene računovodstvenih politika Banke, Uprava Banke se koristila prosuđivanjem i procjenama u određivanju iznosa iskazanih u finansijskim izvještajima. Najznačajnija procjenjivanja i upotrebe su:

Troškovi obezvrjeđenja datih kredita i avansa

Banka sagledava evidenciju svojih problematičnih kredita i drugih plasmana na svaki izvještajni datum kako bi procjenila da li ispravke vrijednosti za obezvrjeđenja treba da budu iskazane u bilansu uspjeha. Konkretno, Banka vrši procjenu iznosa i vremenskog rasporeda budućih novčanih tokova kada određuje iznos potrebnih ispravki vrijednosti.

Pored pojedinačnih ispravki vrijednosti za značajne kredite i plasmane, Banka takođe formira kolektivne (grupne) ispravke vrijednosti za izloženosti rizicima koje nisu identifikovane, kao one koje zahtijevaju posebno iskazivanje, nose veći rizik povećanja u odnosu na prvobitnu procjenu.

Dugoročne beneficije za zaposlene

Troškovi dugoročnih beneficija za zaposlene se određuju korišćenjem aktuarske valuacije. Ona uključuje predviđanje diskontnih stopa, budućih povećanja plata i budućih stopa fluktuacije zaposlenih. S obzirom da je riječ o dugoročnim predviđanjima, ovakve procjene nose viši nivo neizvjesnosti.

Utvrđivanje fer vrijednosti finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cijenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrijednost finansijskih instrumenta koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrijednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoji tržišne cijene i ostali relevantni modeli.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procjenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u procjeni „fer“ vrijednosti. Modeli procjene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum mjerena i ne moraju predstavljati uslove na tržištu prije ili nakon datuma mjerena. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

2.3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Priznavanje prihoda i rashoda od kamata i naknada

Prihodi i rashodi po osnovu kamate, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenata.

Banka prestaje sa iskazivanjem prihoda od kamata za potraživanja za koja je pokrenut postupak naplate kod suda i za potraživanja koja su klasifikovana kao sporna ili nenaplativa. Kamata se otpisuje do iznosa za koje se smatra da ne postoji mogućnost naplate iste.

Prihodi i rashodi naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenata. Naknade i provizije se uglavnom sastoje od naknada po poslovima unutrašnjeg i ino platnog prometa, za date kredite i garancije i druge usluge koje Banka pruža.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Preračun stranih valuta

Stavke bilansa stanja i bilansa uspjeha u finansijskim izvještajima su evidentirane u valuti primarnog ekonomskog okruženja (funkcionalnoj valuti). Kao što je objelodanjeno u Napomeni 2.1. finansijski izvještaji su izraženi u hiljadama KM, koja je izvještajna i funkcionalna valuta Banke.

Transakcije u stranoj valuti preračunavaju se u KM po zvaničnom srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan transakcije i na dan bilansiranja.

Monetarna sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti, na dan bilansa stanja, preračunati su u KM po zvaničnom srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine važećem na dan bilansa stanja. Sve kursne razlike koje nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti se priznaju u okviru bilansa uspjeha.

Plasmani u KM sa ugovorenom valutnom klauzulom su preračunati u KM po zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja. Prihodi i rashodi koji nastaju prilikom preračunavanja sredstava korišćenjem ugovorene valutne klauzule se priznaju u okviru bilansa uspjeha.

Finansijski instrumenti

(i) Inicijalno priznavanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se priznaju u bilansu stanja Banke na dan kada Banka postane druga strana u ugovoru za određeni finansijski instrument.

Svi finansijski instrumenti se prilikom početnog priznavanja vrednuju po fer vrijednosti (uglavnom jednakom iznosu koji se plati ili primi) korigovanoj za nastale zavisne troškove kupovine ili njihovog emitovanja, izuzev finansijskih sredstava i obaveza koje su vrednovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Redovan način kupovine ili prodaje je kupovina ili prodaja finansijskih sredstava koja zahtijeva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu. Sve kupovine ili prodaje na redovan način se priznaju na datum trgovanja.

Banka klasificira finansijska sredstva u sljedeće kategorije: finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kredite i ostale plasmane, hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća i hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju. Banka vrši klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom početnog priznavanja.

(ii) Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska sredstva namjenjena trgovanju su stečena prvenstveno u svrhe prodaje da bi se iskoristile fluktuacije na tržištu. Ova sredstva Banka priznaje po fer vrijednosti u okviru bilansa uspjeha. Dobici i gubici od finansijskih sredstava namjenjenih trgovanju se priznaju u bilansu uspjeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Finansijski instrumenti (nastavak)

(iii) Obezvredjenje finansijskih sredstava

Svi dati krediti i drugi plasmani se priznaju kada je novac proslijeden klijentima koji novac pozajmiliju. Krediti se vrednuju po amortizacionom trošku korišćenjem efektivne kamatne stope, po neto vrijednosti nakon otpisa i ispravki vrijednosti zbog obezvrjeđenja.

Na kredite i druge plasmane, prihodi po osnovu obračunatih kamata se priznaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su dio efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha tokom perioda korišćenja kredita.

Banka ugovara valutnu klauzulu ili drugi vid zaštite rizika sa korisnicima kredita u cilju upravljanja kreditnim rizikom. Prihodi i rashodi koji proizilaze iz primjene valutne klauzule se iskazuju u bilansu uspjeha, kao dobici i gubici.

U skladu sa internom metodologijom, Banka na dan bilansiranja procjenjuje da li postoje objektivni dokazi obezvrjeđenja nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Smatra se da su finansijsko sredstvo ili grupa sredstava obezvrjedeni ako, i samo ako, postoje objektivni dokazi obezvrjeđenja koji proizilaze iz jednog ili više događaja nastalih nakon inicijalnog priznavanja sredstva i taj događaj (ili događaji) utiče na procjenjene buduće tokove gotovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se pouzdano mogu procjeniti.

Kriteriji koje Banka koristi da utvrdi da li postoje objektivni dokazi o obezvrjeđenju uključuju: docnje pri servisiranju kamate i/ili glavnice, indikacije da se dužnik suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama, uključujući vjerovatnoću da će doći do stečaja ili neke druge finansijske reorganizacije i kada dostupni podaci pokazuju da je došlo do mjerljivog smanjenja budućih tokova gotovine, kao što su promjene u okviru neizmirenih obaveza ili ekonomskih uslova koji su u korelaciji sa odstupanjima od ugovorenih uslova.

U skladu sa usvojenom internom metodologijom, Banka prvo vrši individualnu procjenu da utvrdi da li postoje objektivni dokazi o obezvrjeđenju za svako finansijsko sredstvo koje je individualno značajno, kao i individualnu ili grupnu procjenu za finansijska sredstva koja nisu individualno značajna. Individualna procjena ispravki vrijednosti se zasniva na procjeni očekivanog vremena naplate, iznosa koji će se naplatiti, te izvora iz kojeg se očekuje naplata u cijelosti ili djelimično. Sredstva za koja se vrši individualna procjena obezvrjeđenja i za koja se priznaje gubitak po osnovu obezvrjeđenja nisu uključena u grupnu procjenu obezvrjeđenja.

Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do gubitka uslijed obezvrjeđenja, iznos gubitka se vrednuje kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i njegove procjenjene nadoknadive vrijednosti. Procjenjena nadoknadiva vrijednost je sadašnja vrijednosti budućih tokova gotovine diskontovana prvobitnom efektivnom kamatnom stopom sredstva. Obračun sadašnje vrijednosti procjenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbijeđenog kolateralom reflektuje tokove gotovine koji mogu nastati iz procesa realizacije kolateralala. Knjigovodstvena vrijednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa ispravke vrijednosti i iznos gubitka se priznaje na teret bilansa uspjeha.

U svrhe grupne procjene obezvrjeđenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu internog sistema klasifikacije koji Banka koristi uzimajući u obzir karakteristike kreditnog rizika kao što su vrsta plasmana, vrste kolateralala, postojanje dospjelih potraživanja, dani kašnjenja i ostale relevantne faktore.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Finansijski instrumenti (nastavak)

(iii) Obezvredjenje finansijskih sredstava (nastavak)

Budući tokovi gotovine koji se odnose na grupu finansijskih sredstava koji su predmet grupne procjene obezvrjeđenja se procjenjuju na osnovu istorijskih iskustava o gubicima po osnovu sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. Procjene promjena budućih tokova gotovine odražavaju i u saglasnosti su sa promjenama u relevantnim dostupnim podacima iz godine u godinu.

Procjena obezvrjeđenja za vanbilansne izloženosti se vrši na nivou klijenta primjenom prosječne stope ispravke vrijednosti procjenjene za bilansna potraživanja. Ukoliko klijent ima samo jednu partiju bilansne izloženosti, za vanbilansnu izloženost se primjenjuje ista stopa, a ukoliko klijent ima više partija bilansne izloženosti, za vanbilansnu izloženost se primjenjuje prosječna stopa na bilansnu izloženost. Ukoliko klijent nema bilansnu izloženost, za vanbilansnu izloženost se primjenjuje minimalan procenat po pravilima Agencije za bankarstvo Republike Srbije za uredne plasmane. Na vanbilansne izloženosti, prilikom izračuna ispravke vrijednosti primjenjuju se faktori konverzije na način da se sve vanbilansne izloženosti, osim plativih garancija, ponderišu sa faktorom rizika 0,5.

Metodologija i pretpostavke koji se koriste za procjenu budućih tokova gotovine se redovno pregledaju da bi se smanjile razlike između procjenjenih iznosa i stvarnog iskustva po osnovu gubitka.

Gubici uslijed obezvrjeđenja kredita i plasmana i ostalih finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrijednosti se evidentiraju u bilansu uspjeha. Krediti i sa njima povezana ispravka vrijednosti se u potpunosti isknjižavaju kada ne postoje realni izgledi da će sredstva u budućnosti biti nadoknađena, a u skladu sa odlukom Uprave ili Nadzornog odbora Banke.

Ukoliko, tokom narednog perioda, dođe do smanjenja ili povećanja iznosa priznatog gubitka uslijed obezvrjeđenja, koje nastaje kao poslijedica nekog događaja koji se desio nakon ranije priznatog obezvrjeđenja, prethodno priznat gubitak po osnovu obezvrjeđenja se smanjuje ili povećava korigovanjem računa ispravke vrijednosti. Ako se neki budući otpis kasnije naplati, taj naplaćeni iznos se evidentira u okviru bilansa uspjeha.

(iv) Materijalna sredstva primljena po osnovu naplate potraživanja

Banka dolazi u vlasništvo materijalnih sredstava realizacijom zaloga nad kreditima i plasmanima. Materijalna sredstva primljena po osnovu naplate potraživanja se vrednuju po vrijednosti nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjenoj za trošak prodaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Finansijski instrumenti (nastavak)

(v) *Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju*

Hartije od vrijednosti koje se drže na neodređeni vremenski period, ali mogu biti prodate za potrebe likvidnosti i/ili zbog promjena kamatnih stopa, kursa ili cijene kapitala, klasificuju se kao hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju. Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju čine instrumenti drugih pravnih lica.

Nakon početnog vrednovanja hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se vrednuju po fer vrijednosti. Fer vrijednost hartija od vrijednosti zasnovana je na tržišnim cijenama ostvarenim na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti na dan izvještavanja. Nerealizovani gubici i dobici se priznaju direktno u korist ili na teret kapitala u okviru revalorizacionih rezervi. Kada dođe do otuđenja sredstava, akumulirani gubici ili dobici, prethodno priznati u okviru kapitala, se priznaju u korist ili na teret bilansa uspjeha u okviru prihoda ili rashoda. Instrumenti kapitala za koje se ne može odrediti cijena na tržištu, niti im se nekom drugom metodom može odrediti fer vrijednost, vrednuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za eventualna obezvrjeđenja.

Kada su u pitanju učešća u kapitalu i ostale hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, Banka na dan bilansa stanja vrši procjenu da li postoje objektivni dokazi da je jedno ili više ulaganja obezvrjeđeno, a za učešća u kapitalu za koje se ne može odrediti cijena na tržištu, niti im se nekim drugim metodom može odrediti fer vrijednost, vrednuju se po nabavnoj vrijednosti.

Kada postoje dokazi o obezvrjeđenju, kumulativni gubitak, vrednovan kao razlika između nabavne cijene i tekuće fer vrijednosti, se iskazuje kao ispravka vrijednosti. Ispravke vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja učešća u kapitalu se ne ukidaju preko bilansa uspjeha, već se povećanje fer vrijednosti, priznaje direktno u korist kapitala. Ispravke vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja učešća u kapitalu, koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, se procjenjuju kao razlika između njihove knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih tokova gotovine, priznaju se na teret bilansa uspjeha i ne ukidaju se do prestanka priznavanja sredstava.

(vi) *Reprogramirani krediti*

Banka radije reprogramira kredite nego što realizuje sredstva obezbjeđenja ukoliko ponovna ocjena boniteta klijenta to dozvoljava. To može da podrazumijeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Nakon izmjene uslova, ne smatra se da je kredit dospio. Banka kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. I dalje se vrši individualna ili grupna procjena obezvrjeđenja, primjenom prvobitne efektivne kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Finansijski instrumenti (nastavak)

(vii) *Depoziti drugih banaka i komitenata*

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti.

(viii) *Netiranje finansijskih instrumenata*

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se mogu netirati i prikazati u neto iznosu u bilansu stanja, ako i samo ako Banka ima zakonsko pravo prebijanja priznatih iznosa sredstava i obaveza i ukoliko namjerava da izvrši izmirenje u neto iznosu ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

(ix) *Izdati finansijski instrumenti i finansijske obaveze*

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasificuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaoču, ili da ispuni obavezu na drugačiji način. Takvi instrumenti uključuju iznose koji se duguju državi, kreditnim institucijama i klijentima. Nakon početnog priznavanja izdati finansijski instrumenti i ostala pozajmljena sredstva se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kada finansijska obaveza prestane da se priznaje, kao i kroz proces amortizacije.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva

Finansijsko sredstvo (ili dio finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko:

- je došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva; ili
- je Banka prenijela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzeila obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu; ili
- je Banka izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije niti prenijela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenijela kontrolu nad njim.

Kada je Banka prenijela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu i pri tom nije niti prenijela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenijela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj mjeri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu knjigovodstvene vrijednosti sredstva ili iznosu maksimalne naknade koju bi Banka morala da isplati.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)

Finansijske obaveze

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gdje je postojeća finansijska obaveza zamjenjena drugom obavezom prema istom povjeriocu, ali pod značajno promjenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmjenjeni, takva zamjena ili promjena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrijednosti obaveze priznaje u bilansu uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani u bilansu stanja i izvještaju o tokovima gotovine obuhvataju gotovinu u blagajni, novčana sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, depozite po viđenju kod ostalih banaka i depozite kod banaka oročene na period do 30 dana.

Operativni lizing

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu prenijeti na zakupca, evidentira se kao operativni lizing.

Plaćanja poslovnog zakupa, priznaju se kao rashod perioda u bilansu uspeha po proporcionalnom metodu (u momentu njihovog nastanka) tokom perioda trajanja zakupa.

Nekretnine, oprema i nematerijalna ulaganja

Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti.

Amortizacija se obračunava korišćenjem proporcionalne metode na nabavnu vrijednost nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja tokom procjenjenog korisnog vijeka upotrebe. Zemljište ne podliježe amortizaciji.

Stopi amortizacije sredstava se kreću u sljedećim rasponima:

Zgrade	1,30%
Računarska oprema i srodnna oprema	14,29% - 20,00%
Automobili	12,50% - 15,00%
Nematerijalna sredstva	5,88% - 20,00%
Oprema i ostala sredstva	10,00% - 16,50%

Sredstva u pripremi se amortizuju nakon stavljanja u upotrebu. Ulaganja u objekte koje Banka koristi u zakupu amortizuju se na period trajanja zakupa.

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se iskazuju u bilansu uspjeha u trenutku njihovog nastanka, a troškovi vezani za rekonstrukciju i poboljšanje, koji mijenjaju kapacitet ili namjenu osnovnih sredstava, uvećavaju nabavnu vrijednost osnovnog sredstva.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dio ostalih operativnih prihoda ili operativnih rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Obezvrjedenje nefinansijskih sredstava

Banka procjenjuje na dan bilansa stanja knjigovodstvenu vrijednost nefinansijskih sredstava (nekretnina i opreme i nematerijalnih ulaganja). Ukoliko postoji indikacija da je sredstvo obezvrjedeno, procjenjuje se nadoknadiva vrijednost kako bi se odredio gubitak po osnovu obezvrjedenja. Ukoliko se utvrdi da je nadoknadiva vrijednost sredstva manja od knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost se umanjuje do procjenjenog iznosa nadoknadive vrijednosti.

Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije se inicijalno priznaju u vanbilansnoj aktivi po fer vrijednosti, a nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija vrednuju se u iznosu amortizovane naknade ili iznosu najbolje procjene troškova neophodnim da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos veći.

Po osnovu finansijske garancije povećanje obaveza se iskazuje u okviru bilansa stanja, a primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspjeha u okviru prihoda od naknada i provizija tokom perioda korištenja garancije.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Banka ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prethodnog događaja, za koje je vjerovatno da će biti potreban odliv ekonomskih koristi da bi obaveza bila izmirena i za koju je moguće izvršiti pouzdanu procjenu iznosa obaveze. U slučajevima kada je efekat vremenske vrijednosti novca materijalan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrijednost izdataka za koje se prepostavlja da će biti dovoljni da se obaveze izmire.

Beneficije zaposlenih

Doprinosi i naknade za socijalnu sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Troškovi doprinosa se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenima

U skladu sa Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom, Granskim kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu Banke, Banka je u obavezi da isplati naknadu zaposlenima prilikom odlaska u penziju. Dugoročne obaveze po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjenih uslova predstavljaju sadašnju vrijednost očekivanih budućih isplata zaposlenima utvrđenu aktuarskim odmjeravanjem.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Rezervisanja za potencijalne kreditne i druge gubitke

U skladu sa Odlukom i Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, donesenim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske br. 49/13 i 1/14) - u daljem tekstu „Odluka“, propisani su standardi i kriterijumi koje je Banka dužna da osigura i sprovodi u ocjeni, preuzimanju, praćenju, kontroli, upravljanju kreditnim rizikom i klasifikaciji svoje aktive. Stavke aktive Banke koje se klasifikuju u smislu ove Odluke čine: krediti, depoziti kod banaka, kamata i naknada, hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća, hartije od vrijednosti koje su raspoložive za prodaju, učešće banke u kapitalu drugih pravnih lica i druga bilansna aktiva osim, stavki bilansne aktive banke koje se ne klasifikuju i u vanbilansu banke: izdate garancije, avali, akcepti mjenica i drugi oblici jemstva, nepokriveni akreditivi, neopozivi odobreni a neiskorišteni krediti i sve druge stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke..

Na osnovu Odluke, krediti, kao i druga bilansna aktiva i sve navedene vanbilansne obaveze klasifikuju se u sljedeće kategorije: A („dobra aktiva“), B („aktiva sa posebnom napomenom“), C („substandardna aktiva“), D („sumnjiva aktiva“) i E („gubitak“). U skladu sa Odlukom, za plasmane klasifikovane u kategoriju A, Banka formira rezervisanja za kreditne rizike po stopi od 2%, a za kategorije B, C, D i E rezervisanja su sljedeća:

Kategorija B: aktiva sa posebnom napomenom	5% - 15%
Kategorija C: substandardna aktiva	16% - 40%
Kategorija D: sumnjiva aktiva	41% - 60%
Kategorija E: gubitak	100%

U skladu sa Odlukom rezerve za kreditne gubitke predstavljaju rezerve, koje je Banka prilikom procjene kvaliteta aktive, odnosno klasifikacije stavke aktive, dužna da formira najmanje u skladu sa kriterijumima iz pomenute Odluke uzimajući u obzir već formirane ispravke vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama u skladu sa internom metodologijom Banke o primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda 39 i 37. Ako je iznos rezervi za kreditne gubitke veći od zbira iznosa ispravke vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama i već formiranih rezervi za kreditne gubitke, Banka je u obavezi da utvrđenu razliku tretira kao nedostajuće rezerve za kreditne gubitke i po regulatornom zahtjevu predstavlja odbitnu stavku od kapitala u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom i kapitalnoj zaštiti, a ukoliko je iznos ispravki vrijednosti i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama veći od obračunatog iznosa rezervi za kreditne gubitke, Banka ne iskazuje nedostajuće rezerve po regulatornom zahtjevu. Počev od 31. decembra 2013. godine izmjenom i dopunom Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, Banka nije u obavezi da vrši pokriće nedostajućih rezervi po regulatornom zahtjevu iz tekuće dobiti.

Porez na dobit

Tekući porezi

Oporezivanje dobiti se vrši u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske. Banka tokom godine plaća porez na dobit u vidu mjesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Porez na dobit obračunava se u visini od 10% od iznosa oporezive dobiti utvrđene u Poreskom bilansu. Oporeziva dobit se utvrđuje uskladišanjem prihoda i rashoda iskazanim u bilansu uspjeha, na način predviđen poreskim propisima i može biti umanjena za određene poreske olakšice.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Porez na dobit (nastavak)

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove vrijednosti za svrhe oporezivanja. Trenutno važeća poreska stopa na dan bilansa stanja je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gdje se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvjesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mjere do koje je izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, prenešeni neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mjere do koje je izvjesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrijednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje do mjere do koje više nije izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrijednost ili dio vrijednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procjenjuju se na svaki izvještajni datum i priznaju do mjere do koje je postalo izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primjenom zvaničnih poreskih stopa u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/(gubitak) perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

Kapital

Kapital se sastoji od akcionarskog kapitala, emisione premije, rezervi iz dobiti, posebnih rezervi za kreditne gubitke, nerasporedene dobiti iz ranijeg perioda i neto dobiti tekućeg perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem neto dobiti koji pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosječnim brojem izdatih običnih akcija u toku izvještajnog perioda.

Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izvještaji Banke na dan 31. decembar 2014. godine, i finansijski izvjestaji za period od 01. januara do 31. decembra 2014. godine.

Izvještavanje po segmentima

Uprava Banke posmatra poslovne segmente Banke kao jedinstveni segment u svrhu donošenja odluka o alokaciji resursa i ocjeni rezultata poslovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Prihodi od kamata:		
Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HoV u domaćoj valuti	7.413	6.658
Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HoV sa ugovorenom zaštitom od rizika	78.108	75.251
Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HoV u stranoj valuti	129	252
Ukupno prihodi od kamata	85.650	82.161
Rashodi od kamata:		
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HoV u domaćoj valuti	5.185	9.088
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HoV sa ugovorenom zaštitom od rizika	17.132	15.830
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HoV u stranoj valuti	18.103	16.058
Ukupno rashodi kamata	40.420	40.976
Neto prihodi od kamata	45.230	41.185

Prihodi i rashodi od kamata po izvorima nastanka dati su u sljedećoj tabeli:

	2015.	2014.
	Prihodi KM hiljada	Rashodi KM hiljada
	Prihodi KM hiljada	Rashodi KM hiljada
Banke	-	14
Privreda	41.696	4.316
Javni sektor	14.052	1.889
Stanovništvo	29.571	23.006
Ostali komitenti	331	11.195
Ukupno	85.650	40.420
Neto prihodi od kamata	45.230	41.185

4. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Prihodi od usluga platnog prometa	9.297	8.795
Prihodi od provizija	12.909	13.604
Prihodi od ostalih naknada	9.340	8.137
Prihodi od naknada i provizija	31.546	30.536
Rashodi naknada i provizija u domaćoj valuti	735	649
Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	145	74
Rashodi ostalih naknada i provizija	6.469	5.512
Rashodi od naknada i provizija	7.349	6.235
Neto prihodi od naknada i provizija	24.197	24.301

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

4. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA (nastavak)

Prihodi od provizija

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Naknade po kreditima i ostaloj aktivi	7.194	6.997
Naknade po osnovu posredničkog posla	-	800
Naknade po vanbilansnim poslovima	<u>5.715</u>	<u>5.507</u>
Ukupno	<u>12.909</u>	<u>13.604</u>

Prihodi od naknada

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Naknade i članarine po poslovima sa karticama	3.378	3.201
Naknade za mjenjačke usluge	2.068	1.852
Naknade za vođenje računa	1.001	994
Naknade za bankarske pakete	2.509	1.738
Naknade za brokerske provizije	252	227
Naknade za ostale vanbilansne poslove	25	28
Ostali prihodi od naknada	<u>107</u>	<u>97</u>
Ukupno	<u>9.340</u>	<u>8.137</u>

Rashodi ostalih naknada i provizija

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Rashodi naknada i provizija za konverziju	1.055	1.040
Rashodi naknada po poslovima sa karticama	3.824	3.096
Rashodi naknada i provizija prema Agenciji za bankarstvo RS	1.236	1.163
Rashodi naknada i provizija prema Centralnom registru i Berzi	210	171
Ostale naknade i provizije	<u>144</u>	<u>42</u>
Ukupno	<u>6.469</u>	<u>5.512</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5. PRIHODI I RASHODI IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Prihodi iz operativnog poslovanja		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana	21.472	29.284
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	2.184	1.489
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 21)	103	17
Prihodi od ukidanja rezervisanja za ostale potencijalne obaveze	7	-
Ostali prihodi iz operativnog poslovanja	<u>2.048</u>	<u>2.158</u>
Ukupno	25.814	32.948
Rashodi iz operativnog poslovanja		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana	31.838	38.847
Rashodi rezervisanja za vanbilansne stavke	2.223	2.621
Rashodi po osnovu rezervisanja za sudske sporove	53	17
Rashodi po osnovu rezervisanja za otpremnine	23	4
Rashodi rezervisanja za ostale potencijalne obaveze	81	203
Troškovi neto zarada i druge naknade	11.930	10.994
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i druge naknade	7.672	7.167
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	653	729
Ostali lični rashodi	732	574
Troškovi materijala, režije, goriva sl.troškovi	1.755	1.980
Troškovi proizvodnih usluga	11.481	10.711
Troškovi amortizacije (Napomene 17 i 18)	4.373	4.261
Nematerijalni troškovi (Napomene 5.d.)	9.952	9.248
Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	637	613
Porez na imovinu	46	42
Ostali troškovi	<u>305</u>	<u>416</u>
Ukupno	83.754	88.427
Gubitak iz operativnog poslovanja	57.940	55.479

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5. PRIHODI I RASHODI IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (nastavak)

a) Prihodi i rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja

Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa po kreditima (Napomena 13)	14.220	22.020
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa po kamatama i drugim potraživanjima(Napomena 12)	621	848
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa po ostalim plasmanima (Napomena 15)	5.558	6.033
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa po ostalim potraživanjima (Napomena 10)	28	383
Prihodi od ukidanja indirektnog otpisa materijalne imovine (Napomena 16)	1.045	-
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne stavke (Napomena 21)	2.184	1.489
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 21)	103	17
Prihodi od ukidanja rezervisanja za ostale potencijalne obaveze (Napomena 21)	7	-
Ukupno	23.766	30.790

Rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Rashodi indirektnih otpisa za kreditne rizike (Napomena 13)	12.964	17.825
Rashodi indirektnih otpisa za rizike po kamatama i drugim potraživanjima (Napomena 12)	1.478	2.062
Rashodi indirektnih otpisa za rizike po ostalim plasmanima(Napomena 15)	15.283	18.539
Rashodi indirektnih otpisa za rizike na ostala potraživanja (Napomena 10)	487	421
Rashodi indirektnog otpisa materijalne imovine (Napomena 16)	1.626	-
Rashodi rezervisanja za rizike po vanbilansnoj rizičnoj aktivi (Napomena 21)	2.223	2.621
Rashodi po osnovu rezervisanja za sudske sporove (Napomena 21)	53	17
Rashodi po osnovu rezervisanja za otpremnine (Napomena 21)	23	4
Rashodi rezervisanja za ostale potencijalne obaveze (Napomena 21)	81	203
Ukupno	34.218	41.692

Neto troškovi ispravke vrijednosti za stavke rizičnog bilansa i rezerve za stavke rizičnog vanbilansa

(10.452) **(10.902)**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

5. PRIHODI I RASHODI IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (nastavak)

b) Ostali prihodi iz operativnog poslovanja odnose se na:

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Prihode po osnovu otkupljenih potraživanja	1.453	1.548
Prihode po osnovu zakupa	490	488
Ostale operativne prihode	105	122
Ukupno	2.048	2.158

c) Troškovi proizvodnih usluga odnose se na:

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Troškovi zakupa od pravnih i fizičkih lica	4.698	4.013
Troškovi usluga PTT saobraćaja i elektronske komunikacije	1.433	1.431
Troškovi usluga PTT saobraćaja za ino platni promet	333	286
Troškovi transporta novca	1.106	1.086
Troškovi marketinga	1.463	1.582
Troškovi tekućeg i investicionog održavanja osnovnih sredstava	1.165	975
Troškovi održavanja tuđih osnovnih sredstava	177	-
Troškovi elektronskog bankarstva	470	504
Ostali troškovi proizvodnih usluga	636	834
Ukupno	11.481	10.711

d) Nematerijalni troškovi odnose se na:

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Troškovi obezbjeđenja objekata	3.741	2.988
Troškovi osiguranja depozita	2.517	2.202
Troškovi osiguranja radnika i osnovnih sredstava	673	644
Troškovi eksternih usluga	759	1.009
Troškovi održavanja prostorija	454	431
Troškovi za humanitarne svrhe-elementarne nepogode	-	277
Ostali troškovi nematerijalnih usluga	1.808	1.697
Ukupno	9.952	9.248

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

6. OSTALI PRIHODI I RASHODI

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Ostali prihodi		
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	1.969	1.028
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	17	8
Prihodi od smanjenja obaveza	776	1.039
Prihodi po osnovu prijevremenog razročenja depozita	1.011	640
Prihodi od prodaje materijalnih vrednosti	211	116
Prihodi od dividendi	46	37
Viškovi	3	7
Ostali prihodi	<u>136</u>	<u>56</u>
	<u>4.169</u>	<u>2.931</u>
 Ostali rashodi		
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	431	510
Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	23	91
Gubici od prodaje investicionih ulaganja	252	33
Gubici po osnovu prodatih materijalnih vrijednosti	2.066	665
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava	104	71
Rashodi po osnovu obezvrđenja materijalne aktive	360	1.047
Rashodi po osnovu sudske rješenja i vansudskog poravnjanja	2.121	717
Manjkovi	3	3
Ostali rashodi	<u>545</u>	<u>446</u>
	<u>5.905</u>	<u>3.583</u>
Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	<u>(1.736)</u>	<u>(652)</u>

7. PRIHODI I RASHODI OD PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Prihodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza		
Prihodi po osnovu promjene vrijednosti HOV	1.277	1.879
Prihodi po osnovu pozitivnih kursnih razlika	<u>10.434</u>	<u>6.321</u>
	<u>11.711</u>	<u>8.200</u>
 Rashodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza		
Rashodi po osnovu promjene vrijednosti HOV	570	591
Rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika	<u>7.113</u>	<u>3.609</u>
	<u>7.683</u>	<u>4.200</u>
Dobitapo osnovu promjene vrijednosti imovine i obaveza	<u>4.028</u>	<u>4.000</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

8. POREZ NA DOBIT

Tekući porez na dobit za 2015. godinu obračunat je primjenom poreske stope od 10% na oporezivu dobit prikazanu u poreskom bilansu za poreske obveznike u Republici Srpskoj.

Komponente poreza na dobit za 2015. godinu su

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Tekući porez na dobit	1.726	1.930
Odložena poreska sredstva	(93)	-
Odložene poreske obaveze (Napomena 21)	76	(1)
Ukupno	1.709	1.929

Usaglašavanjem pozicija iz poreskog bilansa (prihoda, troškova i osnovice za oporezivanje) sa poreskom stopom važećom u Republici Srpskoj za 2015. i 2014. godinu porez na dobit može se dalje analizirati na sljedeći način:

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Dobit prije oporezivanja	13.779	13.355
Računovodstveni rezultat pomnožen propisanom poreskom stopom od 10%	1.378	1.335
Poreski efekti troškova i prihoda koji se ne priznaju za svrhe poreza na dobit	348	595
Odložen porez na dobit	(17)	(1)
Porez na dobit iskazan u bilansu uspjeha	1.709	1.929

Odloženi porez na dobit za 2015.godinu iznosi 17 hiljada KM (2014.: 1 hiljada KM) a isti obuhvata odložene poreske obaveze u iznosu od 76 hiljada KM i odložena poreska sredstva u iznosu od 93 hiljade KM

9. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosječnim brojem izdatih običnih akcija u toku izvještajnog perioda.

	2015.	2014.
Neto dobit koja se odnosi na vlasnike običnih akcija Banke	12.069.724	11.426.131
Ponderisani prosječni broj običnih akcija	104.204.656	94.435.314
Zarada po akciji	0,116	0,121

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

10. GOTOVINA, GOTOVINSKI EKVIVALENTI, ZLATO I POTRAŽIVANJA IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA

	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
	<u>KM hiljada</u>	<u>KM hiljada</u>
Gotovina, gotovinski ekvivalenti i zlato		
Blagajna u domaćoj valuti	13.748	12.476
Blagajna u stranoj valuti	21.012	17.049
Žiro račun poslovne jedinice	1.377	1.212
Devizni računi kod ino banaka - izdvojeni depozit	1.076	1.104
Devizni računi kod ino banaka	5.923	41.410
	43.136	73.251
Ostala potraživanja		
Ispravka vrijednosti za ostala potraživanja	11.274 (1.044)	11.644 (1.092)
	10.230	10.552
Ukupno	53.366	83.803

Devizna novčana sredstva u iznosu od 1.076 hiljada KM su izdvojena sredstva na računu kod DeutscheBank na ime obezbjeđenja kontra-garancija.

Ostala potraživanja se odnose na sljedeće:

	<u>31.12.2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
	<u>KM hiljada</u>	<u>KM hiljada</u>
Dati avansi po drugim osnovama	3.156	3.652
Potraživanja od zaposlenih (za naknadu štete i sl.)	135	151
Potraživanja za plaćanja po garanciji	979	792
Namjenski depozit za obavljanje platnih transakcija sa karticama	1.880	1.690
Potraživanja za izvršena plaćanja po karticama Fonda solidarnosti	1	442
Potraživanja iz operativnog poslovanja po osnovu gotovinskih isplata na ATM bankomatima za isplate dana 31.12.2015. godine nakon popisa	1.734	1.585
Potraživanja za izvršena plaćanja po karticama Nove banke	423	207
Potraživanja za date depozite na ime licitacije za sudske sporove	290	215
Čekovi u stranoj valuti	43	30
Potraživanja po osnovu naknada koje se refundiraju	496	434
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja	342	489
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja po osnovu minusnog salda	260	337
Ostala potraživanja od klijenata banke	957	656
Potraživanja za više plaćen porez iz dobiti	265	66
Potraživanja za izvršena plaćanja po karticama drugih banka	-	490
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	313	408
Ukupno	11.274	11.644
Ispravka vrijednosti	(1.044)	(1.092)
Neto vrijednost ostalih potraživanja	10.230	10.552

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

10. GOTOVINA, GOTOVINSKI EKVIVALENTI, ZLATO I POTRAŽIVANJA IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (nastavak)

Promjene na ispravkama vrijednosti su sljedeće:

	<u>31.12.2015.</u> KM hiljada	<u>31.12.2014.</u> KM hiljada
Stanje na početku godine	1.092	1.054
Ispravke vrijednosti u tekućoj godini (Napomena 5a)	487	421
Ukidanja ispravke vrijednosti (Napomena 5a)	(28)	(383)
Isknjižavanje ispravke vrednosti	(507)	-
Stanje na dan 31. Decembra	1.044	1.092

11. DEPOZITI I KREDITI U DOMAĆOJ I STRANOJ VALUTI

	<u>31.12.2015.</u> KM hiljada	<u>31.12.2014.</u> KM hiljada
Depoziti i krediti u domaćoj valuti - sredstva kod Centralne banke BiH	117.851	150.794
Ukupno	117.851	150.794

U okviru sredstava rezervi kod Centralne banke Bosne i Hercegovine sadržana je obračunata obavezna rezerva za period održavanja od 21. do 31. decembra 2015. godine. Prosječno stanje računa rezervi za navedeni period iznosi 113.913 hiljada KM i uključuje prosječnu obaveznu rezervu do jedne godine u iznosu od 48.943 hiljada KM, prosječnu obaveznu rezervu preko jedne godine u iznosu od 52.927 hiljada KM i iznos veći od obavezne rezerve u iznosu od 12.043 hiljada KM.

Obavezna rezerva je izdvojena u skladu sa Odlukama Centralne banke Bosne i Hercegovine o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezervi, koja propisuje osnovicu za obračun obavezne rezerve, obračunski period, stopu obavezne rezerve, kao i obračun naknade banci za iznos sredstava na računu rezervi kod Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira u kojoj su valuti sredstva izražena. Obavezna rezerva se obračunava prema stanju tih sredstava na kraju svakog radnog dana u toku obračunskog perioda, koji prethodi periodu obračuna. Obračunski period (period obračuna obaveznih rezervi) počinje svakog mjeseca prvog, jedanaestog i dvadesetprvog dana, a završava se desetog, dvadesetog i posljednjeg dana u mjesecu. Banka je obavezna da nakon svakog obračunskog perioda, a najkasnije u roku od tri dana po isteku perioda obračuna i dostavi Centralnoj banci Bosne i Hercegovine izvještaj o stanju svojih depozita i pozajmljenih sredstava izraženih u konvertibilnim markama.

Odlukom i Odlukom o izmjenama Odluke o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezervi (Službeni glasnik RS 74/14 i 29/15), definisano je da stopa obavezne rezerve koju primjenjuje Centralna banka BiH iznosi 10% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospjeća do jedne godine (kratkoročni depoziti i pozajmljena sredstva) i 7% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim dospećem preko jedne godine (dugoročni depoziti i pozajmljena sredstva).

U skladu sa navedenim Odlukama, Centralna banka obračunava naknadu na iznos sredstava na računu rezerve u obračunskom periodu na iznos obavezne rezerve po stopi koja je jednaka prosjeku EONIA-e koji je u istom periodu zabilježen na tržištu umanjen za 10 baznih poena ili minimum nula, dok je naknada na iznos sredstava iznad obavezne rezerve nulta stopa naknade. Nulta stopa naknade na obaveznu rezervu primjenjuje se i u slučaju da je prosječna EONIA umanjena za 10 baznih poena imala negativnu vrijednost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

12. POTRAŽIVANJA ZA KAMATU I NAKNADU, POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Potraživanja za kamatu i naknadu	9.210	9.084
Druga potraživanja	1.378	1.442
	10.588	10.526
Ispravka vrijednosti	(4.513)	(3.656)
Ukupno	6.075	6.870

Promjene na ispravkama vrijednosti su sljedeće:

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Stanje na početku godine	3.656	2.442
Ispravke vrijednosti u tekućoj godini (Napomena 5a)	1.478	2.062
Ukidanja ispravke vrijednosti (Napomena 5a)	(621)	(848)
Stanje na kraju godine	4.513	3.656

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

13. DATI KREDITI I DEPOZITI

a) Pregled po korisnicima kredita

	Kratkoročni KM hiljada	Dugoročni KM hiljada	Ukupno 31.12.2015. KM hiljada	Kratkoročni KM hiljada	Dugoročni KM hiljada	Ukupno 31.12.2014. KM hiljada
Dati krediti:						
- Preduzeća	119.796	382.579	502.375	151.627	339.236	490.863
- Javna i državna preduzeća	4.398	86.946	91.344	4.939	93.334	98.273
- Vlada	4.950	172.843	177.793	679	159.025	159.704
- Stanovništvo	26.889	406.676	433.565	24.236	372.290	396.526
- Ostali komitenti	2.499	1.650	4.149	1.942	2.328	4.270
Krediti i plasmani komitentima (bruto)	158.532	1.050.694	1.209.226	183.423	966.213	1.149.636
Ispravka vrijednosti	(2.543)	(16.914)	(19.457)	(5.654)	(15.059)	(20.713)
Krediti i plasmani komitentima (neto)	155.989	1.033.780	1.189.769	177.769	951.154	1.128.923

b) Ročnost dospijeća kredita

Ročnost dospijeća kredita klijentima, prema roku dospijeća, sa stanjem na dan 31. decembar je sljedeća:

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Do 30 dana	30.394	49.297
Od 1 do 3 mjeseca	73.297	73.043
Od 3 do 12 mjeseci	238.832	234.599
Od 1 do 5 godina	579.059	521.464
Preko 5 godina	287.644	271.233
Krediti korisnicimana dan 31. decembra (bruto)	1.209.226	1.149.636
Ispravka vrijednosti	(19.457)	(20.713)
Krediti korisnicima na dan 31. decembra(neto)	1.189.769	1.128.923

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

13. DATI KREDITI I DEPOZITI (nastavak)

c) Koncentracija kredita korisnicima

Koncentracija ukupno plasiranih sredstava komitentima od strane Banke, na dan 31. decembarpo granama djelatnosti je sljedeća:

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Poljoprivreda, lov i ribolov	30.540	36.404
Rudarstvo i industrija	206.896	228.323
Građevinarstvo	53.633	61.188
Trgovina	196.737	163.096
Usluge, turizam i ugostiteljstvo	23.152	26.127
Transport, skladištenje, telekomunikacije	17.360	19.213
Finansije	20.863	20.046
Trgovina nekretninama	13.840	12.429
Administracija, druge javne usluge	184.280	159.704
Ostalo	<u>461.925</u>	<u>423.106</u>
	<u>1.209.226</u>	<u>1.149.636</u>
Ispravka vrijednosti	(19.457)	(20.713)
Neto krediti	<u>1.189.769</u>	<u>1.128.923</u>

d) Promjene na isprvkama vrijednosti kredita su sljedeće:

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Stanje na početku godine	20.713	24.908
Ispravke vrijednosti u tekućoj godini (Napomena 5a)	12.964	17.825
Ukidanja ispravke vrijednosti (Napomena 5a)	<u>(14.220)</u>	<u>(22.020)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>19.457</u>	<u>20.713</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

14. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

U sljedećoj tabeli dat je pregled hartija od vrijednosti po namjeni:

	31.12.2015. <i>KM hiljada</i>	31.12.2014. <i>KM hiljada</i>
Hartije od vrijednosti namjenjene trgovaju		
Obveznice Republike Srpske	76.704	42.319
Trezorski zapisi Republike Srpske	-	3.078
Obveznice stare devizne štednje Republike Srpske	3.308	3.985
Obveznice ratne štete Republike Srpske	4.802	536
Ostale hartije od vrijednosti drugih pravnih lica	4.350	3.593
Neto vrijednost na dan 31. Decembra	89.164	53.511
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća		
Obveznice Republike Srpske	104	97
Ostale obveznice	96	87
Neto vrijednost na dan 31. Decembra	200	184
Učešća u kapitalu i ostale hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju		
Učešća u kapitalu	2.028	2.028
Ispravka vrijednosti	(814)	(613)
Ispravka vrijednosti po osnovu usklađivanja hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju sa tržišnom vrijednošću (Promjene na kapitalu)	-	(80)
Neto vrijednost na dan 31. Decembra	1.214	1.335
Stanje na dan 31. Decembra	90.578	55.030

Pregled Obveznica Republike Srpske sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

Naziv HoV	Datum kupovine	Datum dospjeća	Kamatna stopa	Nominalna vrijednost (KM hiljada)	Ostupanje od fer vrijednosti (KM hiljada)	Stanje na dan 31.12.2015. (KM hiljada)
Obveznice RS	15.11.2011.	18.11.2018.	5,00%	27.150	1.915	29.066
Obveznice RS	24.09.2014.	24.09.2018.	6,00%	2.250	47	2.297
Obveznice RS	03.12.2014.	03.12.2019.	5,50%	5.826	159	5.984
Obveznice RS	08.12.2014.	18.06.2019.	6,00%	2.400	24	2.424
Obveznice RS	11.03.2015.	11.03.2019.	4,50%	10.000	0	10.000
Obveznice RS	08.07.2015.	08.07.2019.	4,00%	6.450	0	6.450
Obveznice RS	21.10.2015.	21.10.2020.	4,25%	20.000	482	20.482
Ukupno				74.076	2.628	76.704

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

14. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI (nastavak)

Pregled Obveznica Republike Srpske stare devizne štednje (RSDS) sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

Naziv HoV	Datum kupovine	Datum dospjeća	Kamatna stopa	Nominalna vrijednost (KM hiljada)	Ostupanje od fere vrijednosti (KM hiljada)	Stanje na dan 31.12.2015. (KM hiljada)
Obveznice RSDS	20.08.2013	05.09.2017	2,50%	45	7	52
Obveznice RSDS	16.08.2013	30.07.2018	2,50%	1.002	255	1.257
Obveznice RSDS	15.10.2014	15.09.2019	2,50%	1.900	99	1.999
Ukupno				2.947	361	3.308

Pregled Obveznica Republike Srpske ratne štete (RSRS) sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine je prikazan u sljedećoj tabeli:

Naziv HoV	Datum kupovine	Datum dospjeća	Kamatna stopa	Nominalna vrijednost (KM hiljada)	Stanje na dan 31.12.2015. (KM hiljada)
Obveznice RSRS	13.12.2013	27.06.2023	1,50%	926	630
Obveznice RSRS	15.10.2014	15.06.2024	1,50%	815	616
Obveznice RSRS	16.10.2014	09.06.2025	1,50%	422	354
Obveznice RSRS	16.10.2014	31.05.2025	1,50%	776	659
Obveznice RSRS	20.10.2014	25.10.2023	1,50%	980	670
Obveznice RSRS	31.08.2015	24.12.2025	1,50%	650	520
Obveznice RSRS	03.09.2015	15.12.2023	1,50%	596	403
Obveznice RSRS	14.09.2015	25.09.2026	1,50%	650	510
Obveznice RSRS	16.09.2015	26.09.2027	1,50%	565	439
Ukupno				6.379	4.802

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

15. OSTALI PLASMANI I AVR

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Otkupljena potraživanja	36.567	42.126
Dospjeli plasmani dugoročnih plasmana u domaćoj valuti	85.890	81.230
Dospeli plasmani za otkupljena potraživanja	452	452
Dospjeli plasmani dugoročnih plasmana u stranoj valuti	2.471	2.491
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima	3.455	3.311
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu po HoV	974	358
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamat za rentnu štednju	7.376	8.711
Razgraničena potraživanja za unaprijed plaćene troškove	1.920	2.043
Razgraničena potraživanja za obračunate prihode	2.311	651
Ostali plasmani u stranoj valuti	63	65
Ostali plasmani	<u>186</u>	<u>13</u>
Ukupno	<u>141.665</u>	<u>141.451</u>
Diskont na otkupljena potraživanja	(384)	(187)
Ispravka vrijednosti	<u>(42.436)</u>	<u>(32.711)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>98.845</u>	<u>108.553</u>

Promjene na ispravkama vrijednosti ostalih plasmana bile su sljedeće:

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Stanje na početku godine	32.711	20.205
Ispravke vrijednosti u tekućoj godini (Napomena 5a)	15.283	18.539
Ukidanja ispravke vrijednosti (Napomena 5a)	<u>(5.558)</u>	<u>(6.033)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>42.436</u>	<u>32.711</u>

16. ZALIHE

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Sredstva stečena naplatom potraživanja:		
- zemljište	1.667	2.479
- nekretnine	12.353	6.884
- oprema	6.671	7.159
Ostale zalihe	<u>1.665</u>	<u>516</u>
Ukupno	<u>22.356</u>	<u>17.038</u>
Ispravka vrijednosti sredstva stečenih naplatom potraživanja	(1.665)	(1.999)
Ispravka vrijednosti materijalne imovine (Napomena 5a)	(581)	-
Ispravka vrijednosti ostalo	<u>(465)</u>	<u>(212)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>19.645</u>	<u>14.827</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

17. OSNOVNA SREDSTVA I ULAGANJA U NEKRETNINE

Osnovna sredstva i promjene na osnovnim sredstvima u toku 2015. i 2014. godine prikazana su kako slijedi:

	Zemljište KM hiljada	Poslovne zgrade KM hiljada	Oprema i ostala sredstva KM hiljada	Osnovna sredstva u pripremi i avansi KM hiljada	Investicione nekretnine KM hiljada	Ukupno KM hiljada
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na dan 1.1.2014.	<u>4.824</u>	<u>10.309</u>	<u>34.204</u>	<u>1.694</u>	<u>946</u>	<u>51.977</u>
Nova ulaganja	-	-	-	14.342	-	14.342
Prenos	3	3.612	5.224	(8.839)	-	-
Prenos na inv. nekretnine samaterijalne/stecene neaktive	-	-	-	-	770	770
Prodaja	-	(480)	(283)	-	(68)	(831)
Otpis	-	-	(1.368)	-	-	(1.368)
Stanje na 31.12.2014.	4.827	13.441	37.777	7.197	1.648	64.890
Stanje na dan 1.1.2015.	4.827	13.441	37.777	7.197	1.648	64.890
Nova ulaganja	-	-	-	10.002	-	10.002
Transfer	847	3.887	5.905	(10.639)	-	-
Nabavka polovne opreme	-	-	709	-	-	709
Prenos sa osnovnih sredstava na investicione nekretnine	-	(907)	-	-	907	-
Prenos na inv. nekretnine sa materijalne/stecene neaktive	-	-	-	-	274	274
Prodaja	-	(99)	(341)	-	(642)	(1.082)
Otpis/rashodovanje	-	-	(1.132)	-	-	(1.132)
Stanje na dan 31.12.2015.	5.674	16.322	42.918	6.560	2.187	73.661
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje na dan 1.1.2014.	-	657	20.107	-	-	20.764
Amortizacija	-	170	3.060	-	-	3.230
Prodaja	-	(20)	(129)	-	-	(149)
Otpis	-	-	(1.201)	-	-	(1.201)
Stanje na dan 31.12.2014.	-	807	21.837	-	-	22.644
Stanje na 01.01.2015.	-	807	21.837	-	-	22.644
Amortizacija	-	177	3.369	--	-	3.546
Ispravka vrijednosti za nabavku polovnu opremu	-	-	129	-	-	129
Prodaja	-	(7)	(266)	-	-	(273)
Otpis	-	(33)	(685)	-	-	(718)
Stanje na dan 31.12.2015.	-	944	24.384	-	-	25.328
Neto vrijednost						
Stanje na dan 31.12.2015.	5.674	15.378	18.534	6.560	2.187	48.333
Stanje na dan 31.12.2014.	4.827	12.634	15.940	7.197	1.648	42.246

Na dan 31. decembra 2015. godine Banka nema građevinske objekte založene kao kolaterale za obezbjeđenje kredita ili ostalih finansijskih obaveza. Banka posjeduje listove nepokretnosti za građevinske objekte.

Uprava Banke smatra da na dan 31. decembra 2015. godine nekretnine i oprema i nematerijalna ulaganja Banke nisu obezvrnjedena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

18. NEMATERIJALNA SREDSTVA

Nematerijalna ulaganja i promjene na nematerijalnim ulaganjima u toku 2015. i 2014. godine prikazana su kako slijedi:

	Nematerijalna sredstva	Licence, softveri	Avansi i nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje na dan 1.1.2014. godine	1.715	7.548	585	9.848
Nova ulaganja	-	-	1.331	1.331
Transfer	34	399	(433)	-
ashodovanje	-	(159)	-	(159)
Stanje na dan 31.12.2014.godine	1.749	7.788	1.483	11.020
Stanje na dan 1.1.2015.godine	1.749	7.788	1.483	11.020
Nova ulaganja	-	-	1.017	1.017
Transfer	14	376	(390)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	-	-
Prodaja	-	-	-	-
Rashodovanje	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2015.godine	1.763	8.164	2.110	12.037
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI				
Stanje na dan 1.1.2014.godine	1.607	4.839	-	6.446
Usdaglašavanje	(103)	103	-	-
Amortizacija	85	945	-	1.030
Rashodovanje	-	(159)	-	(159)
Stanje na dan 31.12.2014.godine	1.589	5.728	-	7.317
Stanje na dan 1.1.2015.godine	1.589	5.728	-	7.317
Usaglasavanje	-	-	-	-
Amortizacija	53	774	-	827
Rashodovanje	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2015.godine	1.642	6.502	-	8.144
Neto vrijednost				
Stanje na dan 31.12.2015.godine	121	1.662	2.110	3.893
Stanje na dan 31.12.2014.godine	160	2.060	1.483	3.703

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

19. OBAVEZE PO OSNOVU DEPOZITA I KREDITA

Obaveze po depozitima i kreditima na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine čine:

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Obaveze po osnovu depozita	1.255.234	1.206.881
Obaveze po osnovu dugoročnih kredita	165.281	195.106
Ostalo	<u>12</u>	<u>30</u>
Ukupno	<u>1.420.527</u>	<u>1.402.017</u>

a) Obaveze za depozite**Depoziti po korisnicima**

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Kamatonosni depoziti		
Banke i bankarske institucije	168	10.092
Javna i državna preduzeća	90.553	101.279
Privreda	115.111	106.315
Vanprivreda	66.913	112.379
Vlada i vladine institucije	138.449	141.350
Strana lica	52.309	5.939
Domaća fizička lica	<u>638.251</u>	<u>580.682</u>
Ukupno kamatonosni depoziti	<u>1.101.754</u>	<u>1.058.036</u>
Nekamatonosni depoziti		
Banke i bankarske institucije	976	7.424
Javna i državna preduzeća	716	2.814
Privreda	21.690	29.357
Vanprivreda	1.148	215
Vlada i vladine institucije	18.003	16.808
Strana lica	10.986	6.329
Domaća fizička lica	99.830	85.837
Ostalo	<u>131</u>	<u>61</u>
Ukupno nekamatonosni depoziti	<u>153.480</u>	<u>148.845</u>
Ukupno obaveze po osnovu depozitana dan 31. decembar	<u>1.225.234</u>	<u>1.206.881</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

19. OBAVEZE PO OSNOVU DEPOZITA I KREDITA (nastavak)

a) Obaveze za depozite

Depoziti po ročnosti

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Tekući računi i depoziti po viđenju		
Vlada i vladine institucije	113.131	121.074
Privreda i javna i državna preduzeća	130.862	107.151
Banke i bankarske institucije	851	7.117
Stanovništvo	155.901	124.110
Ostali tekući računi i depoziti po viđenju	<u>25.233</u>	<u>24.618</u>
Ukupno depoziti po viđenju	425.978	384.070
Kratkoročni depoziti		
Vlada i vladine institucije	35.576	20.833
Privreda i javna i državna preduzeća	11.152	33.438
Banke i bankarske institucije	-	178
Stanovništvo	30.688	33.611
Ostali	<u>4.956</u>	<u>26.313</u>
Ukupno kratkoročni depoziti	82.372	114.373
Dugoročni depoziti		
Vlada i vladine institucije	7.745	16.251
Privreda i javna i državna preduzeća	132.601	100.040
Banke i bankarske institucije	293	10.221
Stanovništvo	567.759	519.956
Ostali	<u>38.486</u>	<u>61.970</u>
Ukupno dugoročni depoziti	746.884	708.438
Stanje na dan 31. Decembra	<u>1.255.234</u>	<u>1.206.881</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

19. OBAVEZE PO OSNOVU DEPOZITA I KREDITA (nastavak)

b) Obaveze za kredite

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Obaveze po dugoročnim kreditima		
Investicione razvojne banke Republike Srpske-Fond za razvoj i zapošljavanje	350	946
Investicione razvojne banke Republike Srpske-Fond stanovanja Republike Srpske	55.127	53.097
Investicione razvojne banke Republike Srpske-Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske	57.798	73.234
Investicione razvojne banke Republike Srpske-Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske	37.521	43.471
Ministarstvo finansija Republike Srpske (Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, Jedinica za koordinaciju poljoprivrednih projekata po Projektu razvoja stočarstva i ruralnog finansiranja IFAD)	669	879
Ministarstvo finansija Republike Srpske po Projektu razvoja male komercijalne poljoprivrede	206	532
Federalno ministarstvo finansija po Projektu razvoja male komercijalne poljoprivrede	681	1.010
Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo	-	232
Federalno Ministarstvo Finansija i Fondacija za održivi razvoj (ODRAZ) Svjetska banka IBRD	232	446
Investicione razvojne banke Republike Srpske -Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske -Svjetska banka - IBRD	12.697	18.252
Evropski fond za Jugoistočnu Evropu (EFSE)	-	3.007
Ukupno obaveze po uzetim dugoročnim kreditima	165.281	195.106

Na dan 31. decembra 2015. godine tekuća dospijeća za obaveze po dugoročnim kreditima iznose 25.501 hiljada KM (31. decembra 2014. godine iznosila su 30.109 hiljada KM).

Obaveze po dugoročnim kreditima povučenim od fondova kojim upravlja Investicione razvojna banka Republike Srpske (IRB RS), odnose se na pojedinačne ugovore sa rokovima dospijeća od 3 do 20 godina i godišnjom kamatnom stopom od 0,50% do 4,00%. Sredstva su primljena u cilju kreditiranja: poljoprivrede, preduzetnika i preduzeća, za jedinice lokalne samouprave, kao i za stambene kredite stanovništva.

Banka na dan 31. decembar 2015. godine nema iskazane obaveze po dugoročnim kreditima povučenim od The European Fund for Southeast Europe (EFSE) jer je dana 01.07.2015.godine izvršila prijevremeno vraćanje svih ugovorenih obaveza.

Obaveze prema Svjetskoj banci (IBRD) u iznosu od 12.697 hiljada KM, iskazane su u skladu sa Ugovorom o subsidijarnom finansiranju (Svjetska banka IBRD) zaključenim 20. decembra 2010. godine između Investicione razvojne Banke Republike Srpske kao Jedinice za implementaciju Projekta, koja upravlja Fondom za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske i Nove banke a.d. Banja Luka.

Ugovorom je definisano da će Investicione razvojna banka Republike Srpske proslijediti kreditna sredstva IBRD (Subsidijarno finansiranje) isključivo za finansiranje podzajmova ka korisnicima, i da će subsidijarno finansiranje prema Banci biti identično po iznosu, rokovima dospijeća i grejs periodu kao i podzajmovi Banke odobreni korisnicima. U skladu sa ugovorom Banka utvrđuje kamatnu stopu za krajnje korisnike u zavisnosti od procjene rizika krajnjeg korisnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja, pri čemu kamatna stopa za krajnje korisnike mora biti vezana za šestomjesečni EuroLibor uvećan za maržu koju utvrđuje Banka. Povučeni i neotplaćeni iznos Subsidijarnog finansiranja imaće kamatnu stopu jednaku prosječnoj vrijednosti EuroLibor za prethodni šestomjesečni period, kako ga obračunava Svjetska banka svakog 15. juna i 15. decembra plus maržu od 2%. Investicione razvojna banka Republike Srpske će obračunavati i naplaćivati naknadu od Banke u iznosu od 0,25% jednokratno po svakom podzajmu koji će Banka odobriti krajnjem korisniku. Banka će otplaćivati iznos dospjele glavnice Subsidijarnog finansiranja u skladu sa otplatnim planom utvrđenim u relevantnim Aneksima ugovora o subsidijarnom finansiranju,i to kvartalno: 1. marta, 1. juna, 1. septembra i 1. decembra svake godine na račun koji odredi Investicione razvojna banka Republike Srpske.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

20. OBAVEZE ZA KAMATU I NAKNADU

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Obaveze za kamatu i naknadu u domaćoj valuti	97	74
Ukupno obaveze za kamatu i naknadu	97	74

21. OSTALE OBAVEZE I PVR

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Rezervisanja za vanbilansne stavke i ostala rezervisanja	3.506	3.420
Subordinirane obaveze	37.954	38.083
Ostale obaveze	30.928	26.784
Ukupno	72.388	68.287

a) Rezervisanja

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Rezervisanja za vanbilansne stavke	2.834	2.795
Rezervisanja za otpremnine	320	297
Rezervisanja za sudske sporove	75	125
Rezervisanja za ostale potencijalne obaveze (Napomena 5)	277	203
Ukupno rezervisanja	3.506	3.420

Promjene na rezervisanjima za vanbilansne stavke i za ostala rezervisanja

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Rezervisanja za vanbilansne stavke		
Stanje na početku godine	2.795	1.663
Rezervisanja u tekućoj godini (Napomena 5a)	2.223	2.621
Ukidanje rezervisanja (Napomena 5a)	(2.184)	(1.489)
Stanje na dan 31. decembra	2.834	2.795

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Rezervisanja za otpremnine		
Stanje na početku godine	297	293
Rezervisanja u tekućoj godini (Napomena 5a)	23	4
Stanje na dan 31. decembra	320	297

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

21. OSTALE OBAVEZE I PVR (nastavak)

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na početku godine	125	125
Rezervisanja u tekućoj godini (Napomena 5a)	53	17
Ukidanje rezervisanja (Napomena 5a)	<u>(103)</u>	<u>(17)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>75</u>	<u>125</u>

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Rezervisanja za ostale potencijalne obaveze		
Stanje na početku godine	203	24
Rezervisanja u tekućoj godini (Napomena 5a)	81	203
Ukidanje rezervisanja /isplata (Napomena 5a)	<u>(7)</u>	<u>(24)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>277</u>	<u>203</u>

b) Subordinirane obaveze

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Obaveze po osnovu subordiniranog duga	37.954	38.083
Ukupno subordinirane obaveze na dan 31. decembra	<u>37.954</u>	<u>38.083</u>

Obaveze po osnovu subordiniranog duga u ukupnom iznosu od 37.600 hiljada KM, datiraju iz 2014. godine (šesta emisija obveznica).

Pregled emisija obveznica subordiniranog duga sa stanjem na dan 31. decembra 2015 godine je prikazan u sledećoj tabeli:

Emisije Obveznica subordiniranog duga	Datum Resenja Komisije Hov RS	Nominalna vrednost emisije KM	Broj emitovanih obveznica	Kamatna stopa	Grejs period	Rok dospeca
Prva emisija	04.08.2011.	10.000.000	100.000	8,00%	3 godine	7 godina
Druga emisija	31.12.2012.	8.000.000	80.000	8,00%	5 godine	7 godina
Treća emisija	30.04.2013.	10.000.000	100.000	8,00%	5 godina	7 godina
Cetvrta emisija	29.04.2014.	6.000.000	60.000	8,00%	5 godina	7 godina
Peta emisija	16.10.2014.	3.600.000	36.000	8,00%	5 godina	7 godina
Povrat po osnovu pet emisija	28.11.2014.	37.600.000	376.000			

Stanje obveznica po osnovu subordiniranog duga nakon povrata	Datum Resenja Komisije za Hov RS	Nominalna vrednost emisije KM	Broj emitovanih obveznica	Kamatna stopa	Grace period	Rok dospeća
Šesta emisija	28.11.2014.	37.600.000	376.000	8,00%	5 godina	10 godina

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**21. OSTALE OBAVEZE I PVR (nastavak)****b) Subordinirane obaveze (nastavak)**

Nadzorni odbor Banke je dana 06. novembra 2014. godine, doneo Odluku o emitovanju šeste emisije obveznika, koja predstavlja objedinjavanje I, II, III, IV i V emisije obveznika, a upisom šeste emisije obveznika u Centralni registar HOV izvršeno je brisanje obveznika emitovanih kroz prvi pet emisija.

Šestom emisijom obveznika emitovano je 376.000 obveznika nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici, ukupne nominalne vrijednosti 37.600.000 KM uz kamatnu stopu 8%, sa rokom dospeća od 10 godina i grace periodom od 5 godina.

Banka na dan 31. decembra 2015. godine, takođe ima subordinirani dug u iznosu od 354 hiljada KM (2014: 483 hiljade KM) i odnosi se na obaveze za kredit povučen od USAID-a. Banka je u toku 2003. godine kupila kreditni portfolio od USAID-a za iznos od 4.825 hiljada KM. Iznos od 2.895 hiljada KM plaćen je u avgustu 2003. godine, dok je za preostali iznos od 1.930 hiljada KM zaključen Ugovor o subordiniranom kreditu. Saglasno Ugovoru o subordiniranom kreditu, Banka je u obavezi da subordinirane obaveze plati u jednakim kvartalnim ratama počev od 1. decembra 2003. godine do 1. septembra 2018. godine, uz fiksnu kamatnu stopu EuroLibor na godišnjem nivou.

b) Ostale obaveze

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Obaveze prema dobavljačima	125	846
Obaveze po osnovu uplate osnivačkog uloga drugih preduzeća	2.622	189
Obaveze za primljene avanse	2.128	549
Ostale obaveze - unaprijed naplaćeni anuiteti po kreditima	3.703	4.069
Razgraničeni prihodi - unaprijed naplaćena naknada	7.194	7.794
Razgraničene obaveze po osnovu kamata u domaćoj valuti	4.784	4.769
Razgraničene obaveze po osnovu kamata u stranoj valutu	5.408	4.353
Razgraničene obaveze za ostale obračunate troškove	375	852
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	2.171	693
Obaveze po osnovu platnih kartica realizovanih u drugim bankama	144	168
Obaveze za druge poreze, doprinose i naknade	105	112
Obaveze za porez na dodatu vrednost	58	66
Obaveze za porez na dobit	-	375
Odložene poreske obaveze (Napomena 8)	177	101
Obaveze po osnovu poštanskih uputnica	158	16
Obaveze po komisionim poslovima	34	34
Obaveze po primljenim sredstvima -neraspoređeni priliv	690	481
Obaveze za dividende	253	298
Ostale obaveze	799	1.019
Ukupno	30.928	26.784

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

22. KAPITAL

Struktura kapitala Banke

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako slijedi:

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Akcijski kapital-obične akcije	104.205	94.435
Emisiona premija	8.070	8.070
Neraspoređena dobit iz ranijeg perioda	1	1
Neraspoređena dobit tekuće godine	12.070	11.426
Rezerve iz dobiti	6.816	6.245
Posebne rezerve za procijenjene kreditne gubitke	4.274	4.274
Revalorizacione rezerve	-	(80)
Ukupno	135.436	124.371

Akcijski kapital

Ukupan akcionarski kapital Banke na dan 31. decembra 2015. godine sastoji se od 104.204.656 obične akcije pojedinačne nominalne vrijednosti 1 KM (31. decembar 2014. godine: 94.435.314 obične akcije pojedinačne nominalne vrijednosti 1 KM).

Skupština Banke je 29. juna 2015. godine donijela Odluku o XXV emisiji hartija od vrijednosti (XIX emisija akcija) iz neraspoređene dobiti za 2014. godinu. Iznos emisije je 9.769.342 KM, podjeljen u 9.762.342 običnih akcija klase A, čija je nominalna vrednost 1 KM. Ukupan iznos registrovanog kapitala nakon okončanja XXV emisije hartija od vrednosti iznosi 104.204.656 KM. Agencija za bankarstvo Republike Srpske je dana 15. juna 2015. godine, donijela Rješenje kojim se daje saglasnost Novoj banci a.d Banja Luka da izvrši XXV emisiju hartija od vrijednosti (XIX emisiju akcija) po osnovu pretvaranja neraspoređene dobiti za 2014. godinu u kapital u ukupnom iznosu od 9.769.342 KM. Na osnovu Rješenja Okružnog Privrednog suda Banja Luka od 28. septembra 2015. godine, ukupan iznos osnovnog kapitala Banke nakon emisije akcija iznosi 104.204.656 KM, podjeljen je na 104.204.656 obične akcije klase A, a nominalna vrijednost jedne akcije je 1 KM.

Najveći akcionari Banke na dan 31. decembra 2015. godine su:

Naziv / Prezime i ime	Obične Akcije	% učešća običnih akcija
Adriatic Fund B.V.	15.418	14,80%
Avlijaš Goran	6.770	6,50%
Radanović Slobodan	5.454	5,23%
Invest Nova ADBijeljina	4.781	4,59%
Radović Milan	4.728	4,54%
Interpromet DOO Novi Grad	4.041	3,88%
Euro Line DOO Banja Luka	2.652	2,54%
Gajić Zoran	2.522	2,42%
Financ DOO Banja Luka	2.317	2,22%
New Concept DOO Banja Luka	2.252	2,16%
Elek Nedeljko	2.028	1,95%
ZU Crvena apoteka Mrkonjić Grad	1.964	1,88%
Bimed DOO Beograd	1.904	1,83%
Ćurčić Slobodan	1.779	1,71%
Centrum Trade DOO Banja Luka	1.735	1,66%
Ostali	43.860	42,09%
Ukupno	104.205	100,00%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

22. KAPITAL (nastavak)

Struktura kapitala Banke (nastavak)

Na dan 31. decembra 2015. godine promjenjeno je učešće i struktura akcionara u kapitalu Banke, obzirom da je Adriatic Fund B.V, u 2015. godini prodao dio svog učešća u kapitalu Nove banke a.d. Banja Luka.

Sve gore navedene promjene akcionara Banke evidentirane su u jedinstvenoj evidenciji akcionara kod Centralnog registra hartija od vrijednosti Republike Srpske.

Banka na dan 31. decembra 2015. godine ima novčani iznos kapitala u iznosu od 104.205 hiljada KM. Članom 22. Zakona o bankama Republike Srpske propisan je minimalan iznos novčanog kapitala od 15.000 hiljada KM, a članom 90. stav 3. Zakona o bankama Republike Srpske i članom 11. i 17. Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti, propisan je minimalni koeficijent adekvatnosti kapitala od 12% i način obračuna istog. Na dan 31. decembra 2015. godine, koeficijent adekvatnosti kapitala Banke iznosi je 12,3% (31. decembra 2014. godine: 12,5%) bez uključene neto dobiti tekuće godine. Koeficijent adekvatnosti kapitala sa uključenom neto dobiti tekuće godine iznosi 13,2%.

Emisiona premija

Emisiona premija u iznosu od 8.070 hiljada KM na dan 31. decembra 2015 i 2014. godine se odnosi na pozitivnu razliku između uplaćene vrijednosti akcija i njihove nominalne vrijednosti po osnovu emisija akcija.

Rezerve kapitala

Rezerve iz dobiti formirane su u skladu sa zakonom i propisima Republike Srpske i Statutom Banke i na dan 31. decembra 2015. godine iznose 6.816 hiljada KM.

Posebne rezerve za procijenjene gubitke iz dobiti

Posebne rezerve za procijenjene gubitke iz dobiti formirane su u skladu sa Odlukom i Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka donesenim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Rezerve za kreditne gubitke predstavljaju rezerve, koje je Banka prilikom procjene kvaliteta aktive, odnosno klasifikacije stavke aktive, dužna da formira najmanje u skladu sa kriterijumima iz pomenute Odluke uzimajući u obzir već formirane ispravke vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama. Izmjenom Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, banke nisu u obavezi da počev od 31. decembra 2013. godine vrše pokriće nedostajućih rezervi po regulatornom zahtjevu. U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti, nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu predstavljaju odbitnu stavku od kapitala banke.

Na dan 31. decembra 2015. godine rezerve za kreditne gubitke iznose 4.274 hiljade KM (31. decembra 2014. : 4.274 hiljade KM) a iste se odnose na posebne rezerve za kreditne gubitke koje su formirane 1. januara 2010. godine u skladu sa izmjenjenim računovodstvenim propisima Republike Srpske i propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Neraspoređena dobit

Neraspoređena dobit na dan 31. decembra 2015. godine iznosi 12.071 hiljada KM, a obuhvata neraspoređenu dobit iz prethodnog perioda u iznosu od 1 hiljadu KM i ostvarenu neto dobit tekućeg perioda u iznosu od 12.070 hiljada KM.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**23. VANBILANSNE EVIDENCIJE**

U cilju zadovoljenja finansijskih potreba komitenata, Banka odobrava različite vidove garancija i ostalih preuzetih i potencijalnih obaveza. Iako se pomenute obaveze ne priznaju u bilansu stanja, one sadrže kreditni rizik i stoga čine sastavni dio sveukupnog rizika Banke.

Ukupno stanje potencijalnih obaveza je prikazano u slijedećoj tabeli:

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Aktivne vanbilansne evidencije		
Plative garancije	69.585	73.825
Činidbene garancije	156.240	152.301
Nepokriveni nostro akreditivi	753	78
Neopozive kreditne obaveze	95.885	89.030
Izdate avalirane mjenice	-	140
Ukupno aktivne vanbilansne evidencije	322.463	315.374

Garancije i ostale preuzete i potencijalne obaveze

Akreditivi i garancije obavezuju Banku da izvrši plaćanje u korist korisnika ukoliko se za to ispune potrebni uslovi.

Garancije i „stand-by“ akreditivi nose isti tip rizika za Banku kao i krediti.

Preuzete neopozive obaveze

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorištene odobrene kredite i revolving kredite (kreditne kartice i pozajmice). Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi sa istekom. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći prije povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodne buduće gotovinske odlive.

Ipak, potencijalni kreditni gubitak je manji od ukupnih neiskorištenih obaveza iz razloga što je većina obaveza potencijalna i ista zavisi od ispunjenja određenih uslova od strane klijenta. Banka prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorištenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročno preuzetih obaveza.

24. SUDSKI SPOROVI

Sudski sporovi su zbog prirode bankarskog poslovanja česta pojava. Banka je ustanovila protokol za upravljanje sudskim sporovima. Na osnovu analize tužbenog zahtjeva i pravnog savjeta Banka vrši procjenu iznosa potencijalnog gubitka po osnovu sudskega sporova. Banka rezerviše sredstva za sve negativne efekte koji mogu nastati po sudskim sporovima odnosno mogu imati uticaj na finansijsku poziciju Banke. Na dan 31. decembra 2015. godine za sporove koji se vode protiv Banke, Uprava Banke procjenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskega sporova koji su u toku.

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je procjenila odgovarajuću ispravku vrijednosti na teret rezultata poslovanja u tekućoj i prethodnim godinama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**25. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA**

Stanja na kraju godine i efekti transakcija sa članovima Uprave, Nadzornog odbora i ostalim ključnim osobljem i njima povezanim stranama su prikazani u slijedećoj tabeli.

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Kratkoročni krediti	80	100
Dugoročni krediti	2.786	1.908
Potraživanja po kreditnim karticama i pozajmicama po tekućim računima	63	45
Ostala aktiva	13	12
Depoziti	348	790
Obaveze za kamate i naknade	1	7
Ispravke vrijednosti	10	18
Ostale obaveze	14	15
Prihodi od kamata	155	184
Rashodi od kamata	9	9
Prihodi od naknada	17	11

Iznos kredita odobrenih fizičkim licima koja su povezana sa Bankom (članovi Uprave, rukovodstvo Banke, lica sa značajnim vlasničkim interesom u Banci, uključujući i zaposlene) ne prelazi 1% osnovnog kapitala Banke za pojedinačna fizička lica. Na dan 31. decembra 2015. godine, Banka ima odobrene kredite pravnim licima kod kojih ima učešće u kapitalu (Nova Leasing) u ukupnom iznosu od 63 hiljada KM, kao i kredit odobren akcionaru koji posjeduje preko 5% osnovnog kapitala Banke u iznosu od 619 hiljada KM.

Plasiranje sredstava povezanim licima vrši se po standardnim tržišnim uslovima i u skladu sa poslovnom politikom Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM****26.1. Uvod**

Osnovni preduslov za uspješno bankarsko poslovanje je upravljanje rizikom., a koje obuhvata: proces neprekidnog identifikovanja, mjerena i praćenja, definisanja i uspostavljanja ograničenja rizika i primjenu drugih vrsta kontrola i nadzora . Procesi upravljanja rizikom su presudni za kontinuirano profitabilno poslovanje Banke i svaki pojedinac u Banci je, u svom domenu, odgovoran za izloženost riziku i upravljanje istim. Banka je u osnovi izložena kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku. Osim toga, Banka posebno prati operativne rizike, rizik izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, rizik ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, kao i uticaj rizika koji se odnose na zemlju porijekla lica kome je Banka izložena. Ovakav sistem upravljanja rizicima omogućava blagovremeno i potpuno obavještavanje organa upravljanja Banke o svim rizicima koji se pojavljuju ili se mogu pojaviti, te omogućava adekvatno i pravovremeno reagovanje u slučaju istih.

Nezavisni proces upravljanja rizikom ne uključuje poslovne rizike koji obuhvataju promjene u okruženju, tehnologiji i industriji. Banka prati ove rizike kroz proces strateškog planiranja.

U Banci osnovne uloge u upravljanju rizicima imaju sljedeći organi/tijela:

Nadzorni odbor i Uprava Banke

Nadzorni odbor i Uprava Banke su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima kao i za definisanje strategije i principa upravljanja rizicima. Svoje odluke donose na osnovu prijedloga Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i drugih relevantnih organa Banke. Odlukom Nadzornog odbora Banke o prihvatljivom nivou rizika za Banku ili „Apetit za rizike“ definisani su osnovni parametri (limiti) za različite vrste rizika.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odbor)

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom(ALCO odbor) ima sveobuhvatnu odgovornost za razvoj strategije upravljanja rizicima i implementacije principa, okvira, politika i limita. Odbor je odgovoran za fundamentalne nalaze po pitanju rizika kao i za upravljanje i praćenje relevantnih odluka vezanih za sve vrste rizika. Prateći trendove pojedinih vrsta rizika Odbor za upravljanje aktivom i pasivom daje prijedloge i mjere za poboljšanje istih.

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju ima odgovornost za praćenje sveobuhvatnog procesa upravljanja rizicima u Banci.

Interna revizija i interna kontrola

Proces upravljanja rizikom u Banci se kontroliše od strane interne revizije, koja ispituje adekvatnost procedura i usaglašenost Banke sa usvojenim politikama i procedurama, način upravljanja rizicima i efikasnost uspostavljenog sistema internih kontrola. Interna revizija diskutuje rezultate svog rada sa Upravom Banke i izvještava Odbor za reviziju i Nadzorni odbor Banke o svojim nalazima i preporukama, a Interna kontrola u skladu sa svojim programom rada, vrši provjeru funkcionisanja uspostavljenih internih kontrola u okviru samih organizacionih dijelova Banke.

Upravljanje rizicima

U Banci je organizovan Sektor za upravljanje rizicima, u okviru koga su formirana sljedeća Odjeljenja:

- za upravljanje kreditnim rizikom,
- za upravljanje operativnim rizicima i
- za upravljanje tržišnim rizikom.
- za kontrolu rizika

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.1. Uvod (nastavak)****Upravljanje rizicim (nastavak)**

Procedurama koje se odnose na funkcionisanje svih odjeljenja u okviru Sektora za upravljanje rizicima, definisana su pravila i odgovornosti za praćenje usaglašenosti sa principima, politikama i limitima definisanim u Banci. U iste je uključeno praćenje rizika prema postavljenim limitima, kao i kompletno obuhvatanje rizika u sistemu mjerena i izvještavanja.

U implementaciji kreditne politike, Banka se pridržava određenih principa ustanovljenih Poslovnom i kreditnom politikom Banke, i na taj način se štiti od prekomjerne izloženosti kreditnom riziku. Odjeljenje za upravljanje kreditnim rizikom se bavi upravljanjem kreditnim rizikom kako na nivou pojedinačne transakcije kroz proces odobravanja, dok se odjeljenje za kontrolu rizika, pored ostalih aktivnosti, bavi upravljanjem kreditnim rizicima na nivou portfelja.

U okviru Sektora za upravljanje rizicima, organizovano je Odeljenje za upravljanje tržišnim rizikom koje ima za cilj i upravljanje rizikom likvidnosti, deviznim rizikom, kao i kamatnim rizikom. Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da u roku izvršava obaveze, zavisi prije svega od bilansne strukture Banke, odnosno usklađenosti priliva i odliva sredstava. Minimalni standardi za kreiranje i sprovođenje politike likvidnosti su uspostavljeni u okviru limita, definisanih Odlukom Nadzornog odbora o prihvatljivom nivou rizika i Planom poslovanja Banke, tako da obezbjeđuju sposobnost Banke da potpuno i bez odlaganja izvršava sve obaveze na dan dospijeća.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti, Banka sprovodi aktivnosti koje obezbjeđuju usklađenost strukture aktive i pasive bilansa i vanbilansa Banke, odnosno njenih novčanih tokova (priliva i odliva) i kontinuirano prati i planira buduće novčane tokove uzimajući u obzir promjene u operativnim, ekonomskim i ostalim uslovima poslovnog okruženja Banke. Za upravljanje rizikom likvidnosti Banka sprovodi i stres testove koji imaju za cilj da se identifikuju potencijalni likvidnosni gapovi koji mogu nastati u određenim vremenskim periodima i pod određenim uslovima i to: po osnovu odliva depozita, nemogućnosti transformacije dijelova aktive u likvidna sredstva, povećanog odliva gotovine i slično, te u skladu s tim i identificuje potencijalne dodatne izvore finansiranja koji će omogućiti pokriće nastalog gapa.

Upravljanje rizicima i sistemi izvještavanja

Rizici Banke se mjere korišćenjem metoda koji odražava i očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procjenu krajnjih gubitaka zasnovanu na statističkim modelima. Modeli koriste vjerovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posljedica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala vjerovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na politici, procedurama, definisanim i uspostavljenim limitima. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali rizici. Ove informacije se prezentuju Upravi i Nadzornom odboru Banke. Izvještaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, mjerjenje tržišnog rizika, pokazatelje likvidnosti i drugo.

Koncentracije kreditnog rizika mogu da nastanu kada je određeni broj strana uključen u slične poslovne aktivnosti, ili posluju u istom regionu, ili kada imaju slične ekonomske karakteristike tako da se očekuje, da njihova mogućnost, da ispune svoje obaveze, bude pod uticajem sličnih promjena ekonomske ili druge prirode. Koncentracija ukazuje na relativnu osjetljivost poslovanja Banke na promjene koje pogađaju određenu industriju ili geografsko područje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.1. Uvod (nastavak)

Upravljanje rizicima i sistemi izvještavanja (nastavak)

Kako bi izbjegla prekomjernu koncentraciju rizika, politike i procedure Banke sadrže specifične smjernice za razvoj i očuvanje diversifikovanog portfolia. Shodno tome, Banka kontroliše i upravlja identifikovanim koncentracijama kreditnog rizika.

26.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da jedna ugovorna strana ne ispunji svoju obavezu i tako izazove finansijski gubitak drugoj strani. Izloženost kreditnom riziku, koji se ispoljava kao nemogućnost naplate kredita i drugih potraživanja sa pripadajućom kamatom u ugovorenim rokovima, Banka kontinuirano prati kroz analizu finansijskog stanja i poslovanja korisnika kredita, kao i stepen naplativosti kredita (dnevno, mjesечно i kvartalno praćenje), kontrolu namjenske upotrebe sredstava i procjenu stepena rizičnosti kreditnog portfolia.

U sproveđenju kreditne politike, Banka se pridržava određenih principa ustanovljenih poslovnom i kreditnom politikom Banke, i na taj način se štiti od prekomjerne izloženosti kreditnom riziku. U Sektoru za upravljanje rizicima, Banka ima Odjeljenje za upravljanje kreditnim rizikom koje se bavi upravljanjem rizikom na nivou pojedinačne transakcije kroz odobravanje, dok odjeljenje za kontrolu rizika upravlja kreditnim rizikom na nivo u celokupnog portfelja banke.

Pomenuta odjeljenja sekontinuirano razvijaju i osnovne aktivnosti istih su uspostavljanje, praćenje i kontrola primjene utvrđene politike, pravila, smjernica u svim segmentima kreditnog poslovanja, identifikacija rizika u procesu odobravanja plasmana kroz kontrolu odstupanja od utvrđenih standarda u procesu odobravanja plasmana, realnu ocjenu kvaliteta klijenta, adekvatnu procjenu vrijednosti kolateralna, odnosno instrumenata zaštite od neplaćanja, ograničenje rizika u smislu uspostavljanja limita i prihvatljivog nivoa rizika po segmentima, preuzimanje adekvatnih mjera radi zaštite kreditnog portfolia od negativnih kretanja i uskladivanje uslova kreditiranja sa nivoom preuzetog rizika. Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da procjeni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preuzme korektivne mjere.

Cilj Banke je da kroz kreditnu politiku i program upravlja kreditnim rizikom, koristeći modele za ocjenu rizika, u najvećoj mogućoj mjeri odobrava plasmane koji nose nizak rizik.

Rizici srodnii kreditnom riziku

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, i po osnovu kojih ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići istim kontrolnim procesima i procedurama koji se koriste za kreditni rizik.

Rizik koncentracije plasmana

Rizik koncentracije je rizik gubitka koji proizilazi iz velike izloženosti Banke prema određenoj grupi dužnika. Koncentracija kreditnog rizika nastaje kada značajan broj komitenata pripada sličnoj industriji, ili istom geografskom području, ili imaju slične ekonomske karakteristike što može biti od uticaja na izmirivanje njihovih ugovornih obaveza u slučaju promjena u ekonomskim, političkim ili nekim drugim okolnostima koje ih jednako pogađaju. Da bi se ostvario i održao sigurniji kreditni portfolio i da bi se minimizirao rizik koncentracije, utvrđuju se mjere bezbjednosti definisanjem maksimalnih nivoa izloženosti i kreditnih limita kao i redovnim praćenjem poštovanja utvrđenih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.2. Kreditni rizik (nastavak)

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku ne uzimajući u obzir kolateral ili druge instrumente zaštite od rizika

Sljedeća tabela pokazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku pozicija bilansa stanja. Maksimalna izloženost je prikazana u neto iznosu ne uzimajući u obzir efekte smanjenja rizika putem kolaterala ili drugih instrumenata zaštite od rizika.

	31.12.2015. KM hiljada	31.12.2014. KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	18.606	54.278
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti kod Centralne banke	117.851	150.794
Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja	6.075	6.870
Dati krediti i depoziti klijentima	1.189.769	1.128.923
Hartije od vrijednosti	90.578	55.030
Ostali plasmani i AVR - dospjeli plasmani	46.322	51.223
Ostali plasmani i AVR - ostalo	42.377	46.576
Ukupno	1.511.578	1.493.694
Potencijalne obaveze	226.578	226.344
Neopozive obaveze	95.885	89.030
Ukupno	322.463	315.374
Ukupna izloženost riziku	1.834.041	1.809.068

U slučaju finansijskih instrumenata vrijednovanih po fer vrijednosti prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku ali ne i maksimalnu izloženost riziku koja može nastati u budućnosti kao rezultat promjena fer vrijednosti.

Detalji o maksimalnoj izloženosti kreditnom riziku svake od klasa finansijskih instrumenata biće objelodanjeno u samim napomenama vezanim za specifične finansijske instrumente.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.2. Kreditni rizik (nastavak)

b) Koncentracija rizika pri maksimalnoj izloženosti kreditnom riziku

Koncentracijom rizika se upravlja postavljanjem limita kreditne izloženosti u odnosu na pojedinačne komitente, geografska područja i industrije. Maksimalna kreditna izloženost prema pojedinačnom klijentu na dan 31. decembar 2015. godine iznosi 34.849 hiljada KM (31. decembar 2014. godine: 25.251 hiljada KM).

Finansijska sredstva Banke prije uzimanja u obzir sredstava obezbjeđenja i ostalih sredstava zaštite od kreditnog rizika mogu se analizirati kroz sljedeća geografska područja:

	Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	Dani krediti i depoziti	Hartije od vrijednosti	Dospjeli plasmani za kredite	Ostali plasmani i AVR	Potencijalne i neopozive obaveze	Ukupno
									2015.
				Kmhiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada
Bosna i Hercegovina	11.607	117.851	6.075	1.189.769	90.578	46.322	42.377	322.463	1.827.042
Evropska Unija	6.999	-	-	-	-	-	-	-	6.999
Ukupno	18.606	117.851	6.075	1.189.769	90.578	46.322	42.377	322.463	1.834.041

	Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	Dani krediti i depoziti	Hartije od vrijednosti	Dospjeli plasmani za kredite	Ostali plasmani i AVR	Potencijalne i neopozive obaveze	Ukupno
									2014.
				Kmhiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada
Bosna i Hercegovina	11.764	150.794	6.870	1.128.923	55.030	51.223	46.576	315.374	1.766.554
Evropska Unija	42.514	-	-	-	-	-	-	-	42.514
Ukupno	54.278	150.794	6.870	1.128.923	55.030	51.223	46.576	315.374	1.809.068

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.2. Kreditni rizik (nastavak)****b) Koncentracija rizika pri maksimalnoj izloženosti kreditnom riziku (nastavak)**

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku, po industrijskim sektorima, prije uzimanja u obzir sredstva obezbjeđenja i ostalih sredstava zaštite od kreditnog rizika, na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

	Bruto maksimalna izloženost 2015. <i>KM hiljada</i>	Bruto maksimalna izloženost 2014. <i>KM hiljada</i>
Stanovništvo	486.746	425.480
Prerađivačka industrija	255.150	285.063
Trgovina	282.236	249.866
Finansijske usluge	35.147	29.427
Poljoprivreda, šumarstvo, vodoprivreda	35.904	39.963
Građevinarstvo	106.409	118.340
Transport	54.269	58.229
Usluge, ugostiteljstvo i turizam	21.793	27.659
Trgovina nekretninama	15.770	15.002
Vlada i državni organi	291.645	243.356
Banke i finansijske institucije	128.150	196.500
Ostalo	<u>120.822</u>	<u>120.183</u>
Ukupno	<u>1.834.041</u>	<u>1.809.068</u>

Kolaterali i drugi instrumenti zaštite od rizika

Politikom kolaterala Banka definiše prihvatljive kolaterale za pojednačne vrste plasmana.

Osnovni tipovi kolaterala su sljedeći:

- Novčani depozit, hartije od vrijednosti, garancije osiguravajućih kuća i banaka, zalog na nepokretnu i pokretnu imovinu i jemstva.

Tržišna vrijednost kolaterala se kontinuirano prati te ukoliko ima potrebe traže se dodatna sredstva obezbijedenja u fazi odobravanja kao i u toku korišćenja kredita. Banka u skladu sa internom metodologijom periodično u toku korišćenja kredita vrši analizu tržišne vrijednosti kolaterala i u skladu sa istom preispituje i usklađuje ispravku vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.2. Kreditni rizik (nastavak)****c) Kvalitet finansijskih instrumenata po klasama finansijske aktive**

Kvalitetom finansijskih sredstava Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana zasnovanu na regulativi Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Sljedeća tabela prikazuje kvalitet plasmana po tipovima sredstava koji se nalaze u bilansu stanja, zasnovanim na sistemu kreditnog rejtinga Banke:

	Nedospjeli i neobezvrđeni			Dospjeli ali ne pojedinačno obezvrđeni KM hiljada	Pojedinačno obezvrđeni KM hiljada	Ukupno 31.12.2015. KM hiljada
	Visok Stepen KM hiljada	Standardni Stepen KM hiljada	Substandardni stepen KM hiljada			
Krediti i dospjeli plasmani	1.092.551	73.859	7.750	5.878	56.053	1.236.091

	Nedospjeli i neobezvrđeni			Dospjeli ali ne pojedinačno obezvrđeni KM hiljada	Pojedinačno obezvrđeni KM hiljada	Ukupno 31.12.2014. KM hiljada
	Visok Stepen KM hiljada	Standardni Stepen KM hiljada	Substandardni stepen KM hiljada			
Krediti i dospjeli plasmani	1.027.837	90.344	6.070	11.136	44.759	1.180.146

Dospjeli ali nepojedinačno obezvrđeni plasmani na dan 31. decembra 2015 i 31. decembra 2014. godine:

Pozicije bilansa stanja	Do 30 dana KM hiljada	31 do 60 dana KM hiljada	61 do 90 dana KM hiljada	Više od 90 dana KM hiljada	Ukupno 31.12.2015. KM hiljada
Plasmani stanovništvu	519	117	100	2.459	3.195
Korporativni plasmani	765	600	129	1.189	2.683
Ukupna finansijska sredstva	1.284	717	229	3.648	5.878

Stavke bilansa stanja	Do 30 dana KM hiljada	31 do 60 dana KM hiljada	61 do 90 dana KM hiljada	Više od 90 dana KM hiljada	Ukupno 31.12.2014. KM hiljada
Plasmani stanovništvu	525	257	228	2.065	3.075
Korporativni plasmani	730	1.137	288	5.906	8.061
Ukupna finansijska sredstva	1.255	1.394	516	7.971	11.136

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.2. Kreditni rizik (nastavak)

Procjena obezvrjeđenja

Kriterijumi koje Banka koristi da utvrdi da li postoje objektivni dokazi o obezvrjeđenju uključuju: kašnjenje pri servisiranju kamate i/ili glavnice, indikacije da se dužnik suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama, uključujući vjerovatnoću da će doći do stečaja ili neke druge finansijske reorganizacije i kada dostupni podaci pokazuju da je došlo do mjerljivog smanjenja budućih tokova gotovine, kao što su promjene u okviru neizmirenih obaveza ili ekonomskih uslova koji su u korelaciji sa odstupanjima od ugovorenih uslova. Banka vrši procjenu obezvrjeđenja na dva nivoa, individualnom i grupnom.

Pojedinačno procjenjivanje ispravke vrijednosti

U skladu sa prihvaćenom internom metodologijom Banka prvo sprovodi pojedinačna procjenjivanja da uvidi da li postoje objektivni dokazi o obezvrjeđenju finansijskih sredstava koji su pojedinačno značajni kao i pojedinačna ili grupna procjenjivanja finansijskih sredstava koja nisu pojedinačno značajna. Pojedinačno procjenjivanje ispravke vrijednosti se zasniva na procjeni vremena plaćanja iznosa koji će biti naplaćeni iznos iz kojih se očekuje plaćanje u cjelini ili djelimično. Plasmani za koja se pojedinačno utvrđuje ispravka vrijednosti i za koje je gubitak priznat nisu uključena u grupno procjenjivanje ispravke vrijednosti. Procjena obezvrjeđenja se vrši na svaki datum bilansa stanja osim u slučajevima kada nepredvidive okolnosti zahtijevaju mnogo veću pažnju i češću procjenu.

Individualna procjena se vrši za portfolio spornih plasmana i to za plasmane iznad određenog iznosa izloženosti koji je Banka definisala kao značajan iznos, a za portfolio spornih plasmana čija je pojedinačna izloženost ispod značajne, procjena se vrši uzimajući prosječne stope ispravke vrijednosti izračunate na bazi uzorka kroz individualne procjene za iznose izloženosti koji nisu značajni.

Grupno procjenjivanje ispravke vrijednosti

U svrhu grupne procjene ispravke vrijednosti, plasmani su grupisani na osnovu sistema klasifikacije koji Banka koristi, uzimajući u obzir karakteristike kreditnog rizika kao što su: tipovi kredita, vrste zaloge, postojanje potraživanja, dani kašnjenja i ostali bitni faktori. U svrhu grupne procjene ispravke vrijednosti za pravna lica, formira se matrica migracija koja analizira ukupan broj kredita koji su bili aktivni u prethodnom periodu, a koji su u tekućem periodu migrirali iz kategorija A i B u kategorije C,D i E ili su pak otplaćeni.

Procjena obezvrjeđenja kredita stanovništvu vrši se na osnovu matrica migracija koje se formiraju po grupama proizvoda uzimajući u obzir dane kašnjenja kao osnovni kriterijum. Matrica se za svaku grupu formira na način da se identifikuju partije koje su u tekućem periodu u odnosu na početni uporedni period, migrirale iz jednog intervala dana kašnjenja u drugi ili su pak otplaćene. Na osnovu tih migracija i broja otplaćenih partija, računaju se PD i Recovery rate koji su zatim osnov za izračun stopa ispravki vrijednosti u okviru svakog intervala dana kašnjenja, koje se primjenjuju na bilansnu izloženost klijenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.2. Kreditni rizik (nastavak)****Procjena obezvrjeđenja (nastavak)**

Procjena obezvrjeđenja za vanbilansne izloženosti se vrši na nivou klijenta primjenom prosječne stope ispravke vrijednosti procjenjene za bilansna potraživanja. Ukoliko klijent ima samo jednu partiju bilansne izloženosti, za vanbilansnu izloženost se primjenjuje ista stopa, a ukoliko klijent ima više partija bilansne izloženosti, za vanbilansnu izloženost se primjenjuje prosječna stopa na bilansnu izloženost. Ukoliko klijent nema bilansnu izloženost, za vanbilansnu izloženost se primjenjuje minimalan procenat po pravilima Agencije za bankarstvo Republike Srpske za uredne plasmane. Na vanbilansne izloženosti, prilikom izračuna ispravke vrijednosti primjenjuju se faktori konverzije na način da se sve vanbilansne izloženost, osim plativih garancija, ponderišu sa faktorom rizika 0,5.

Rezerve za kreditne gubitke

Za plasmane privredi i stanovništву, Banka takođe obračunava rezerve za procjenjene kreditne gubitke u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske, odnosno, u skladu sa Odlukom i Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka („Odlukom“).

U skladu sa Odlukom rezerve za kreditne gubitke predstavljaju rezerve, koje je Banka prilikom procjene kvaliteta aktive, odnosno klasifikacije stavke aktive, dužna da formira najmanje u skladu sa kriterijumima iz pomenute Odluke uzimajući u obzir već formirane ispravke vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama. Izmjenom i dopunom Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, Banka nije u obavezi da počev od 31. decembra 2013. godine vrši pokriće nedostajućih rezervi po regulatornom zahtjevu. U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka, nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu predstavljaju odbitnu stavku od kapitala banke.

Restrukturirani krediti

Pod restrukturiranim kreditima Banka smatra kredite i druge plasmane kod kojih je izvršeno restrukturiranje i promjena inicijalno ugovorenih uslova uslijed nemogućnosti klijenta da izmiruje svoje obaveze u skladu sa ugovorom definisanim uslovima i rokovima zbog problema u poslovanju i pogoršanja finansijskih pokazatelja. Na dan 31. decembra 2015. godine, bruto restrukturirani krediti i plasmani iznose ukupno 61.094 hiljade KM i isti su klasifikovani u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive banaka, te Odlukom o privremenim mjerama za reprogram kreditnih obaveza fizičkih i pravnih lica u bankama i Odlukom o privremenim mjerama za kreditne obaveze klijenata koji su ugroženi elementarnim nepogodama.(Na dan 31. decembra 2014. godine restrukturirani krediti iznose 95.563 hiljade KM).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.3. Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće biti u mogućnosti da izmiri svoje dospjele obaveze. Da bi se smanjio ili ograničio ovaj rizik, Banka putem sistema upravljanja aktivom i pasivom razmatrajući njenu likvidnost, prateći buduće novčane tokove i likvidnost na dnevnoj osnovi vrši diversifikaciju svojih izvora finansiranja.

Banka održava portfolio koji se sastoji od visoko likvidnih hartija od vrijednosti i diversifikovanih sredstava koja mogu lako da se konvertuju u gotovinu u slučaju nepredviđenih i negativnih oscilacija. Banka takođe održava zahtjevani nivo obavezne rezerve novčanih sredstava u skladu sa zahtjevima Centralne banke Bosne i Hercegovine, kao i potrebna devizna sredstva kod ino-banaka za zadovoljavanje potreba klijenata. Osim toga Banka u skladu sa Politikom upravljanja rizikom likvidnosti obezbeđuje i dodatne izvore finansiranja koje može da koristi za potrebe održavanja likvidnosti.

U skladu sa zakonskim okvirima i internim limitima, politikama i procedurama, Banka upravlja ročnom usklađenošću tako što izrađuje projekciju cash flow-a, prateći nivo i koncentraciju depozita koji dospijevaju u ročnim razredima do 3 mjeseca i godinu dana, uvezši u obzir vjerovatnoću odliva (stress testovi), priliv novih depozita, te projekcije plasmana u posmatranom periodu, kao i povrate po osnovu prethodno odobrenih kredita.

Banka ne očekuje da će sve potencijalne i preuzete neopozive obaveze biti povučene prije isteka roka dospijeća istih.

Tabela ispod prikazuje knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza na osnovu očekivanog odliva po finansijskim obavezama, projektovan od strane Banke, na dan 31. decembra 2015. godine:

Aktiva	Po videnju KM hiljada	Do 3 mjeseca KM hiljada	Od 3 do 12 mjeseci KM hiljada	Od 1 do 5 godina KM hiljada	Preko 5 godina KM hiljada	Ukupno 2015. KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	49.103	-	4.263	-	-	53.366
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	117.851	-	-	-	-	117.851
Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	5.026	-	1.049	-	-	6.075
Dati krediti i depoziti	29.833	71.933	235.331	569.686	282.986	1.189.769
Hartije od vrijednosti	89.164			200	1.214	90.578
Ostali plasmani i AVR	78.339	3.590	16.916	-	-	98.845
Zalihе	4.318	71	13.795	1.461	-	19.645
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	48.333	48.333
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	3.893	3.893
Odložena poreska sredstva	-	-	-	93	-	93
Ukupno aktiva	373.634	75.594	271.354	571.440	336.426	1.628.448
Obaveze						
Obaveze po osnovu depozita i kredita	321.001	133.745	585.541	315.550	64.690	1.420.527
Obaveze za kamatu i naknadu	97	-	-	-	-	97
Ostale obaveze i PVR	8.084	442	(19.504)	13.428	30.930	72.388
Ukupno obaveze	329.182	134.187	605.045	328.978	95.620	1.493.012
Neto izloženost riziku likvidnosti na dan 31. decembra 2015. Godine	44.452	(58.593)	(333.691)	242.462	240.806	135.436

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela ispod prikazuje knjigovodstvenu vrijednost imovine i obaveza na osnovu očekivanog odliva po finansijskim obavezama, projektovan od strane Banke, na dan 31. decembra 2014. godine:

Aktiva	Po videnju KM hiljada	Do 3 mjeseca KM hiljada	Od 3 do 12 mjeseci KM hiljada	Od 1 do 5 godina KM hiljada	Preko 5 godina KM hiljada	Ukupno 2014. KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	78.461	-	3.652	1.690	-	83.803
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	150.794	-	-	-	-	150.794
Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	5.811	-	1.059	-	-	6.870
Dati krediti i depoziti	46.571	72.219	229.676	513.514	266.943	1.128.923
Hartije od vrijednosti	53.511	-	-	184	1.335	55.030
Ostali plasmani i AVR	59.011	3.624	42.536	3.382	-	108.553
Zalihе	14.827	-	-	-	-	14.827
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	42.246	42.246
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	3.703	3.703
Ukupno aktiva	408.986	75.843	276.923	518.770	314.227	1.594.749
Obaveze						
Obaveze po osnovu depozita i kredita	271.396	101.614	517.956	435.988	75.063	1.402.017
Obaveze za kamatu i naknadu	74	-	-	-	-	74
Ostale obaveze i PVR	5.372	1.726	12.783	7.576	40.830	68.287
Ukupno obaveze	276.842	103.340	530.739	443.564	115.893	1.470.378
Neto izloženost riziku likvidnosti na dan 31. decembra 2014. Godine	132.144	(27.497)	(253.816)	75.206	198.334	124.371

Sljedeća tabela pokazuje potencijalne i preuzete neopozive obaveze Banke prema ugovorenim rokovima dospjeća na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine:

	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 2015.
	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada
Potencijalne obaveze	31.960	110.815	82.489	1.314	226.578
Preuzete obaveze	17.447	37.105	41.156	177	95.885
Ukupno	49.407	147.920	123.645	1.491	322.463

	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 2014.
	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada	KM hiljada
Potencijalne obaveze	41.747	80.100	103.703	794	226.344
Preuzete obaveze	18.069	34.142	36.243	576	89.030
Ukupno	59.816	114.242	139.946	1.370	315.374

Banka ne očekuje da će sve potencijalne i preuzete neopozive obaveze biti povučene prije isteka roka dospjeća istih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.4 Tržišni rizik**

Tržišni rizik je rizik da će fer vrijednost ili očekivani budući gotovinski tokovi finansijskih instrumenata fluktuirati uslijed promjena tržišnih varijabli kao što su kamatne stope i devizni kursevi.

Upravljanje tržišnim rizicima u Banci je definisano politikama koje odobrava Nadzorni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima. U okviru Sektora za upravljanje rizicima, organizovano je Odjeljenje upravljanja tržišnim rizicima koje ima za cilj upravljanje tržišnim rizicima. Rad Odjeljenja za upravljanje tržišnim rizicima prije svega podrazumjeva praćenje tržišnih rizika prema utvrđenim limitima, kao i praćenje rizika koji proističu iz uvođenja novih proizvoda i složenih transakcija.

Rizik promjene kamatnih stopa

Rizik promjene kamatnih stopa javlja se uslijed mogućnosti da promjene u kamatnim stopama mogu uticati na buduće novčane tokove ili na fer vrijednost finansijskih instrumenata.

Poslovna politika Banke određuje principe po kojima se ugovara, obračunava i naplaćuje kamata na kredite i druge plasmane (aktivna kamata), kao i principe po kojima se vrši kalkulacija i plaćanje kamate na depozite, uloge i druga primljena sredstva (pasivna kamata).

Kamatna stopa je određena na bazi roka dospijeća, iznosa, namjene, izvora, valute i drugih parametara. Sve kamatne stope utvrđene su na godišnjem nivou, osim u slučaju kad je pored stopa upisan drugi vremenski period. Banka u skladu sa vrstom proizvoda, izvora finansiranja, roka i iznosa, ugovara fiksne ili promjenjljive pasivne i aktivne kamatne stope.

U cilju upravljanja kamatnim rizikom, Banka kroz stres testove vrši analizu senzibilne aktive i pasive, utvrđuje moguće kamatne gapove i definiše mjere za održavanje kamatnog rizika na nivou prihvatljivog za Banku.

Sljedeće tabele prikazuju izloženost Banke riziku promjene kamatne stope na dan 31. decembra 2015. i 31. decembra 2014. godine. Sredstva i obaveze Banke su kategorizovane ranijim od datuma određivanja cijene (re-pricing date) ili datumu dospjeća:

Aktiva	Do 1 mjesec KM hiljada	Do 3 mjeseca KM hiljada	Od 3 do 12 mjeseci KM hiljada	Preko 1 godina KM hiljada	Nekama tonosno KM hiljada	Ukupno 2015. KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	12.663	-	-	-	40.703	53.366
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	117.851	-	-	-	-	117.851
Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	5.026	-	1.049	-	-	6.075
Dati krediti i depoziti	29.740	71.933	235.331	852.765	-	1.189.769
Hartije od vrednosti	84.814	-	-	-	5.764	90.578
Ostali plasmani i AVR	74.076	3.590	5.143	-	16.036	98.845
Zalihе	-	-	-	-	19.645	19.645
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	48.333	48.333
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	3.893	3.893
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	93	93
Ukupno aktiva	324.170	75.523	241.523	852.765	134.467	1.628.448
Obaveze						
Obaveze po osnovu depozita i kredita	330.968	112.862	473.825	349.392	153.480	1.420.527
Obaveze za kamatu i naknadu	97	-	-	-	-	97
Ostale obaveze i PVR	3.610	32	10.663	37.813	20.270	72.388
Ukupno obaveze	334.675	112.894	484.488	387.205	173.750	1.493.012
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31. decembra 2015. godine	(10.505)	(37.371)	(242.965)	465.560	(39.283)	135.436

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.4. Tržišni rizik (nastavak)

Rizik promjene kamatnih stopa (nastavak)

Aktiva	Do 1 mjesec KM hiljada	Do 3 Mjeseca KM hiljada	Od 3 do 12 mjeseci KM hiljada	Preko 1 godina KM hiljada	Nekama tonosno KM hiljada	Ukupno 2014. KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	41.823	-	3.653	1.690	36.637	83.803
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	150.794	-	-	-	-	150.794
Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	5.811	-	1.059	-	-	6.870
Dati krediti i depoziti	46.571	72.219	229.676	780.457	-	1.128.923
Hartije od vrednosti	49.918	-	-	-	5.112	55.030
Ostali plasmani i AVR	59.011	3.624	31.131	3.382	11.405	108.553
Zalihe	-	-	-	-	14.827	14.827
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	42.246	42.246
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	3.703	3.703
Ukupno aktiva	353.928	75.843	265.519	785.529	113.930	1.594.749
Obaveze						
Obaveze po osnovu depozita i kredita	280.916	81.125	410.074	480.825	149.077	1.402.017
Obaveze za kamatu i naknadu	74	-	-	-	-	74
Ostale obaveze i PVR	5.210	1.726	2.133	41.185	18.033	68.287
Ukupno obaveze	286.200	82.851	412.207	522.010	167.110	1.470.378
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31. decembra 2014. godine	67.728	(7.008)	(146.688)	263.519	(53.180)	124.371

S obzirom da kamatonosna finansijska sredstva i finansijske obaveze nisu prevashodno bazirani na varijabilnim kamatnim stopama, Banka smatra da osjetljivost prihoda i rashoda na promjene u tržišnim kamatnim stopama nije značajna.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost bilansa uspjeha Banke na promjene kamatnih stopa uz održavanje ostalih varijabli konstantnim. Osjetljivost bilansa uspjeha predstavlja efekat pretpostavljenih promjena u kamatnim stopama na dobitak ili gubitak perioda, koji su bazirani na varijabilnim stopama na dan 31. decembra 2015. godine i 31. decembra 2014. godine.

	Povećanje (smanjenje) u procentnim poenima 2015.	Osjetljivost prihoda i rashoda 2015. KM hiljada	Povećanje (smanjenje) u procentnim poenima 2014.	Osjetljivost prihoda i rashoda 2014. KM hiljada
EUR	1%/(1%)	776/(776)	1%/(1%)	22/(22)
USD	1%/(1%)	(59)/59	1%/(1%)	(53)/53
KM	1%/(1%)	1.054/(1.054)	1%/(1%)	1.874/(1.874)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.4. Tržišni rizik (nastavak)*****Valutni rizik***

Valutni rizik je rizik da će doći do promjene vrijednosti finansijskih instrumenata prilikom promjena deviznog kursa. U cilju upravljanja deviznim rizikom, Banka koristi savremeni informacioni server Thomson Reuters za dobijanje pravovremenih informacija o kretanjima na tržištu, informacija o kreditnim bonitetima zemalja sa kojima ima poslovnu saradnju, a na osnovu kojih donosi pravovremene odluke o upravljanju deviznim sredstvima u cilju minimiziranja, odnosno, disperzije rizika. Deviznom pozicijom se upravlja i na dnevnom nivou uz podršku nekoliko aplikativnih sistema, koji obezbjeđuju tzv. real time informacije o svim deviznim transakcijama obavljenim unutar Banke, a koje bi eventualno mogle uticati na rizik otvorenih pozicija i u skladu s tim preduzima mjere zastite i održavanje istog do nivoa prihvatljivog za Banku.

Sljedeća tabela ukazuje na valute u kojima Banka ima izloženosti u USD i CHF na dan 31. decembra 2015. godine. I 31. decembra 2014. godine. Analiza pokazuje eventualni efekat realno moguće promjene deviznog kursa između KM i navedenih stranih valuta, uz konstantnost ostalih varijabli bilansa uspjeha. Pozitivni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno povećanje bilansa uspjeha ili kapitala.

Banka na dan 31. decembra 2015.godine ima značajnu izloženost u EUR-ima, međutim Banka nije izložena deviznom riziku jer je vrijednost te valute fiksna u odnosu na domaću valutu, imajući u vidu da Centralna banka Bosne i Hercegovine počev od 1997. godine održava monetarnu stabilnost u skladu sa „currency board aranžmanom“ (1 EUR =1,95583 KM).

	Promjene u deviznom kursu (%) 2015.	Efekat na bilans uspjeha 2015. <i>KM hiljada</i>	Promjene u deviznom kursu (%) 2014.	Efekat na bilans uspjeha 2014. <i>KM hiljada</i>
CHF	4%	(26)	4%	(5)
USD	4%	(185)	4%	7

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.4. Tržišni rizik (nastavak)*****Valutni rizik***

Sljedeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembra 2015. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrijednostima:

Aktiva	EUR <u>KM hiljada</u>	USD <u>KM hiljada</u>	CHF <u>KM hiljada</u>	Ostale valute <u>KM hiljada</u>	Ukupno u stranoj valuti <u>KM hiljada</u>	Ukupno u domaćoj valuti <u>KM hiljada</u>	Ukupno 2015. <u>KM hiljada</u>
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	15.425	1.634	7.455	3.603	28.117	25.249	53.366
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	-	-	-	-	-	117.851	117.851
Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	85	-	-	-	85	5.990	6.075
Dati krediti i depoziti	1.076.560	-	-	-	1.076.560	113.209	1.189.769
Hartije od vrijednosti	32	3.553	-	-	3.585	86.993	90.578
Ostali plasmani i AVR	6.861	1.953	-	1	8.815	90.030	98.845
Zalihe	-	-	-	-	-	19.645	19.645
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	-	48.333	48.333
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	3.893	3.893
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	93	93
Ukupno aktiva	1.098.963	7.140	7.455	3.604	1.117.162	511.286	1.628.448
Obaveze							
Obaveze po osnovu depozita i kredita	1.022.104	11.664	8.058	2.177	1.044.003	376.524	1.420.527
Obaveze za kamatu i naknadu	-	-	-	-	-	97	97
Ostale obaveze i PVR	43.323	96	44	7	43.470	28.918	72.388
Ukupno obaveze	1.065.427	11.760	8.102	2.184	1.087.473	405.539	1.493.012
Neto izloženost valutnom riziku na dan 31. decembra 2015.							
Godine	33.536	(4.620)	(647)	1.420	29.689	105.747	135.436

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

26.4. Tržišni rizik (nastavak)

Valutni rizik

Sljedeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembra 2014. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrijednostima:

Aktiva	EUR KM hiljada	USD KM hiljada	CHF KM hiljada	Ostale valute KM hiljada	Ukupno u stranoj valuti KM hiljada	Ukupno u domaćoj valuti KM hiljada	Ukupno 2014. KM hiljada
Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja	42.860	6.999	6.671	3.064	59.594	24.209	83.803
Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti	-	-	-	-	-	150.794	150.794
Potraživanja za kamatu i naknadu, po osnovu prodaje i druga potraživanja	173	-	-	-	173	6.697	6.870
Dati krediti i depoziti	998.807	-	-	-	998.807	130.116	1.128.923
Hartije od vrijednosti	31	2.811	-	-	2.842	52.188	55.030
Ostali plasmani i AVR	6.613	1.717	2	1	8.333	100.220	108.553
Zalihe	-	-	-	-	-	14.827	14.827
Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	-	42.246	42.246
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	3.703	3.703
Ukupno aktiva	1.048.484	11.527	6.673	3.065	1.069.749	525.000	1.594.749
Obaveze							
Obaveze po osnovu depozita i kredita	1.015.818	11.303	6.763	1.334	1.035.218	366.799	1.402.017
Obaveze za kamatu i naknadu	-	-	-	-	-	74	74
Ostale obaveze i PVR	45.353	53	35	2	45.443	22.844	68.287
Ukupno obaveze	1.061.171	11.356	6.798	1.336	1.080.661	389.717	1.470.378
Neto izloženost valutnom riziku na dan 31. decembra 2014.							
Godine	(12.687)	171	(125)	1.729	(10.912)	135.283	124.371

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.5. Operativni rizik**

Operativni rizik je rizik da će doći do gubitka koji bi proistekao iz pada računarskog sistema, ljudskih grešaka, pranevjera ili spoljnih događaja. Kad kontrole prestanu da funkcionišu, operativni rizik može da naruši ugled Banke, može imati zakonske posljedice ili usloviti nastanak finansijskih gubitaka. Banka ne može očekivati da eliminiše sve operativne rizike, ali uvođenjem rigoroznog kontrolnog okvira i nadgledanjem i odgovaranjem na potencijalne rizike, Banka je u mogućnosti da upravlja ovim rizicima. Kontrola uključuje efektivnu podjelu dužnosti, pristupa, ovlašćenja i usaglašavanje procedura, obuku osoblja i proces nadgledanja, uključujući i internu reviziju.

Banka operativnim rizicima upravlja na osnovu prikupljenih podataka o štetnim događajima, praćenjem ključnih indikatora o operativnim rizicima, procjene operativnih rizika pri donošenju odluka o poslovnim promjenama, te o istome, kao i o rezultatima upravljanja operativnim rizicima izvještava Upravu Banke.

Banka prati operativne rizike na dnevnoj osnovi putem seta ključnih risk indikatora (KRI), procjene rizika fizičke sigurnosti, informacione sigurnosti po standardu ISO 27000, kao i rizika povezanih sa zdravlјem ljudi u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti na radu. Za procjenu rizika u poslovnim linijama koriste se upitnici za samoocjenjivanje (CRSA).

U cilju efikasnog upravljanja operativnim rizikom, Banka koristi softver za evidentiranje operativnih gubitaka i incidenata kojim je omogućeno efikasnije kreiranje baze i praćenje trendova što ima za cilj donošenje pravovremenih odluka i kreiranje dugoročne osnove za napredni model upravljanja operativnim rizikom.

Korištenjem sopstvenog znanja i bez angažovanja spoljnih konsultanata, banka je u toku 2014. godine certifikovala sopstveni sistem upravljanja informacionom sigurnosti po međunarodnom standardu ISO 27000, a u 2015.g. izvršena je redovna godišnja provjera od strane TUV Austrija, i tako postala prva komercijalna banka u BiH koja je certifikovana po ovom standardu. Na taj način banka je dokazala da dijelom operativnog rizika koji je povezan sa primjenom informacionih tehnologija, upravlja u skladu sa međunarodno priznatim okvirom - ISO 27000

26.6. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porijekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla tog lica.

Banka najvećim dijelom plasira sredstva komitentima iz Republike Srpske, dok je riziku zemlje izložena u dijelu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita inobankama.

Sektor za upravljanje rizicima je kreirao metodologiju za određivanje limita plasmana u druge banke. Na osnovu analiza Sektor za sredstva sačinjava prijedlog na osnovu koga Sektor za upravljanje rizicima, a po osnovu procjene rizika, određuje limite koje usvaja Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke.

Rizik zemlje Banke seminimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod prvoklasnih inostranih banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.7. Upravljanje kapitalom**

Ciljevi Banke koji se odnose na upravljanje kapitalom obuhvataju ne samo usklađenost sa propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske u pogledu strukture kapitala i održavanja nivoa adekvatnosti kapitala nego i:

- da obezbijedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbjeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama,
- da obezbijedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Banka stalno vrši monitoring strukture kapitala, stope adekvatnosti kapitala, kao i nadzor na održavanju zakonom propisanih limita koji se odnose na pozicije kapitala. Zakon o bankama i propisi Agencije za bankarstvo Republike Srpske propisuju minimalni iznos kapitala od 15 miliona KM i stopu adekvatnosti kapitala od najmanje 12%.

U skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti, iznos dopunskog kapitala ne može biti veći od jedne polovine osnovnog kapitala sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine

U sljedećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine, kao i stopa adekvatnosti kapitala u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske:

	2015. KM hiljada	2014. KM hiljada
Regulatorni kapital		
- Osnovni kapital	115.106	104.967
- Dopunski kapital	57.552	64.288
Odbitne stavke	(5.750)	(5.749)
Ukupno kapital	166.908	163.506
Rizik ponderisane aktive i kreditnih ekvivalenta	1.267.100	1.225.836
Ponderisan operativni rizik	89.709	82.532
Ukupno ponderisani rizici	1.356.809	1.308.368
Adekvatnost kapitala na 31. decembar	12,3%	12,5%

Koefficijent adekvatnosti kapitala od 12,3% je bez uključene neto dobiti tekuće godine. Koefficijent adekvatnosti kapitala sa uključenom neto dobiti tekuće godine iznosi 13,2%.

U skladu sa propisima Republike Srpske kapital Banke sastoji se od:

- osnovnog kapitala, koji obuhvata obične akcije i akcijsku premiju, zakonske rezerve i ostale rezerve, kao i neraspoređenu dobit iz prethodnog perioda umanjeno za nematerijalna ulaganja,
- dopunskog kapitala, koji uključuje iznos opštih rezervi za pokriće kreditnih gubitaka za aktivu banke procijenjenu kao dobra aktiva, i iznos subordinisanog duga najviše do 50% iznosa osnovnog kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**26. UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)****26.8. Fer vrijednost finansijske aktive i obaveza**

Poslovna politika Banke je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti.

Po mišljenju UpraveBanke, iznosi finansijskih sredstava i obaveza iskazani u priloženim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerojatnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Finansijski instrumenti čija je fer vrijednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospjeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrijednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrijednosti. Ova pretpostavka se takođe odnosi na depozite po viđenju, štedne depozite bez roka dospjeća i finansijske instrumente sa varijabilnim kamatnim stopama.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koje se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrijednosti, se procjenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente na osnovu kotiranih cijena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cijene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivoj prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospjeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrijednosti

Finansijski instrumenti, kao što su hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, se vrednuju po fer vrijednosti baziranoj na dostupnim tržišnim informacijama, odnosno korišćenjem kotirane tržišne cijene na dan izvještavanja.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	KM hiljada
				Ukupno
Finansijski instrumeni kojima se trguje				
Obveznice Republike Srpske	8.110	76.704	-	84.814
Akcije javnih preduzeća	297	-	-	297
Akcije drugih preduzeća u stranoj valuti	3.553	-	-	3.553
Akcije nebankarskih finansijskih organizacija	500	-	-	500
Ukupno Finansijski instrumeni kojima se trguje	12.460	76.704	-	89.164

27. KURSEVI

Zvanični kursevi koji su korišćeni za kursiranje bilansnih pozicija denominiranih u stranoj valuti na 31. decembar 2015. i 2014. godine u konvertibilnu marku (KM) su bili sljedeći:

Zvanični kursevi koji su korišćeni za kursiranje bilansnih pozicija denominiranih u stranoj valuti na 31. decembar 2015. i 2014. godine u konvertibilnu marku (KM) su bili slijedeći:

31. decembar	2015.	2014.
EUR	1,9558	1,9558
USD	1,7901	1,6084
CHF	1,8086	1,6261

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

28. DOGAĐAJI POSLIJE DANA BILANSIRANJA

Nije bilo značajnih događaja poslije datuma izvještavanja koji bi zahtijevali prilagođavanje ili objelodanjivanje u napomenama uz finansijske izvještaje Banke za 2015. godinu.

Banja Luka, 25. februar 2016. godine

